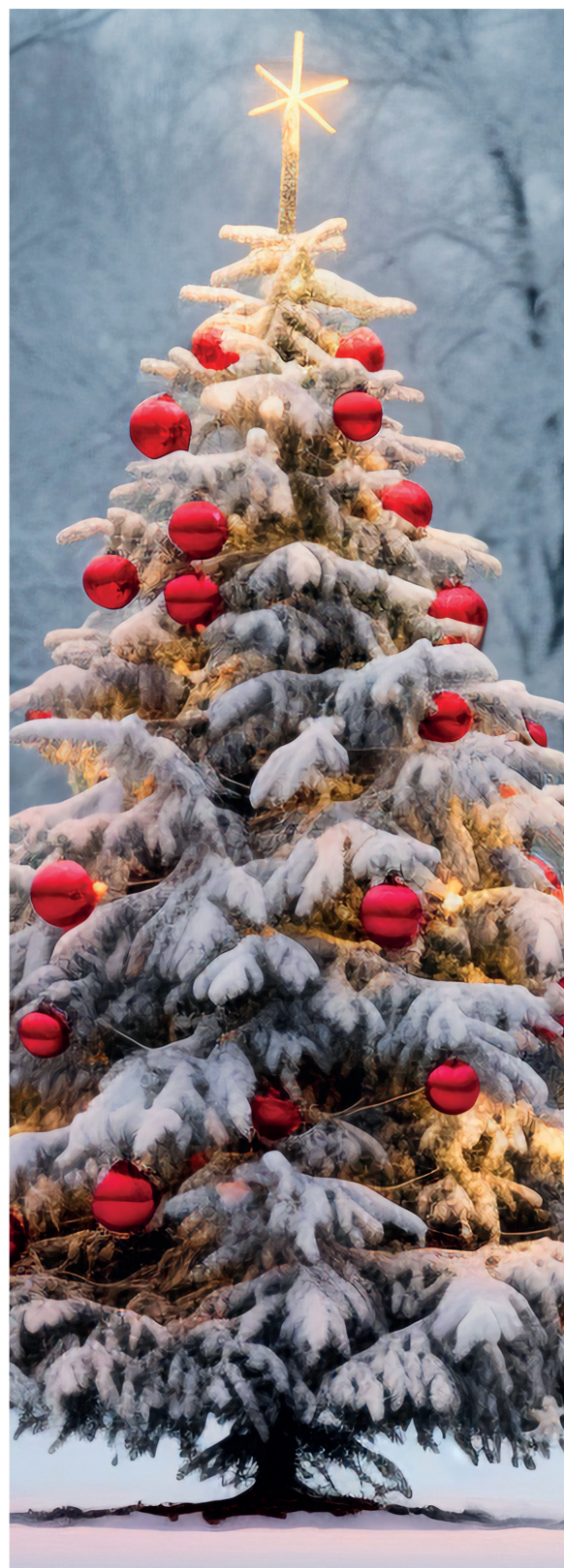

NYÚLI Krónika

Meghívó

a Nyúli Falukarácsonyra
2025. december 21. 15:00 óra
Advent utolsó vasárnapja

Az adventi időszak a várakozásról, a csendes készülődésről és az egymás felé fordulásról szól. Ebben a szellemben szeretettel hívunk és várunk minden nyúli lakost, családot és civil közösséget a Nyúli Falukarácsonyra, amelyet december 21-én, advent utolsó vasárnapján tartunk.

A rendezvényen egy rövid, ünnepi műsorral, majd pedig közös énekléssel szeretnénk megteremteni azt a meghitt karácsonyi hangulatot, amely egy közösséget igazán összeköt. Bízunk benne, hogy mindannyian együtt, egymásra figyelve élhetjük át az ünnep szépségét, mert a közös ünneplés mindig erősíti a falunk összetartását.

Ez a délután legyen az összefogás valódi ünnepe, ahol kicsik és nagyok, civilek és intézmények, tősgyökeres és új nyúliak együtt gyújtják meg a lelkekben a karácsony fényét.

HELYSZÍN

Polgármesteri Hivatal előtti tér és a Közösségi Színtér épülete

PROGRAM

- 15:00 Raff Tamás polgármester ünnepi beszéde
- 15:05 Karácsonyi dalok közös éneklése
- 15:30 Gyergyagyújtás
- 16:00 Klasszis duó előadása
- 16:45 Fényjáték

Szeretettel hívunk mindenkit, hogy együtt zárjuk le az adventet, és együtt készüljünk a karácsonyra!

Kívánok minden nyúli lakosnak áldott,
békés karácsonyt és reményekben gazdag új esztendőt!

POLGÁRMESTERI KÖSZÖNTŐ

Kedves Nyúliak!

Hosszú hónapok teltek el az első Nyúli Krónika megjelenése óta. Húsvét óta sok minden történt községünkben – sok munka, sok kihívás és szerencsére sok közös siker is.

Amikor egy évvel ezelőtt átvettük az önkormányzat irányítását, nehéz örökséggel kellett szembenéznünk. De közös erővel, felelősséggel és elszánt-sággal mára **helyreállítottuk Nyúl község pénzügyi stabilitását.**

A közel **200 millió forintos adósságot 50 millió forintra csökkentettük**, és közel **90 millió forinttal több pénz van a számláinkon**, mint egy évvel ezelőtt. Nincsenek lejárt tartozásaink, és az önkormányzat gazdálkodása átlátható, követhető, ezt szolgálja az Üvegzebe program is.

A hivatalban **nagyon jó csapat** dolgozik: összetartó, szakmailag felkészült és segítőkész közösség. Mindenki érzi a felelősséget és a közös célt – hogy Nyúl élhető, rendezett és büszkén vállalható otthona legyen mindannyiunknak.

Külön öröm számomra, hogy a **falu megítélése is érezhetően javult.** Egyre több elismerő visszajelzést kapunk arról, hogy **Nyúl jó irányba halad – és ez mindannyiunk érdeme.**

Idén nemcsak a pénzügyekben, hanem a fejlesztésekben is előre tudtunk lépni.

Sok kisebb-nagyobb felújítás, tereprendezés, vasútállomás és környéke, veszélyes fa kivágása, Incső és Egese utcai árok kitarakítása, temetői fejlesztés valósulhatott meg.

Megújult a műfüves pálya, amely most már biztonságosabb és szebb környezetet biztosít a sportolni vágyóknak.

Elkezdődött a könyvtár épületének a felújítása, és reményeink szerint még az idei évben teljesen megújul.

És ami talán a legszebb példa az összefogás erejére: az óvoda udvara is megújult, igazi közösségi munkával, sok segítő kéz és jó szándék eredményeként. Ma már bátran mondhatjuk, hogy **a megye egyik legszebb és legmodernebb óvodaudvara a miénk,** ahogy az a külön cikkekből is nagyon jól látszik.

Minden lehetséges pályázati forrást igyekeztünk kihasználni. **Sikerrel vettünk részt többek között a Hungarikum pályázaton és a testvértelepülési programban is,** amelyek új lehetőségeket és értékes kapcsolatokat hoztak Nyúlnak.

Már most érdemes beírni a naptárba: **2026. június 19–20-án** újra megrendezzük a **Fröccsfesztivált a Vaskapuban a pince-**

soron, szeretettel várunk mindenkit! A képviselő-testület döntése értelmében ez lesz egyben a Falunap is, és itt ünnepeljük az Ekecs községgel 25 éve fennálló testvértelepülési kapcsolatunkat is.

Szintén forráshoz jutottunk az önkormányzatok rendkívüli támogatása pályázaton, és a Vaskapu felső szakaszára beadott vis maior pályázaton. Várjuk a Magyar Falu Programos pályázataink eredményét. Nagyon bízom benne, hogy a három beadott pályázat közül, Béke utca aszfaltozása, Óvoda csővezetékének cseréje, közvilágítás korszerűsítése, valamelyik nyertes lesz és meg tudjuk valósítani a jövő évben.

Köszönöm mindenkinek a támogatást, az együttműködést és a bizalmat, amit kaptam. Az elmúlt egy év bebizonyította, hogy ha összefogunk, bármilyen nehézséget le tudunk győzni.

*Minden nyúli lakosnak áldott,
békés karácsonyt és boldog,
reményteljes új esztendőt
kívánok!*

Raff Tamás
polgármester

TESTÜLETI ÜLÉSEK

A tavaszi újság zárógondolatait folytatva:

Az áprilisi képviselő-testületi ülésen döntött a testület a helyi önszerveződő közösségek és civil szervezetek támogatásáról, mely célra a 2025. évi költségvetésében **15.000.000 Ft-ot** különített el.

A támogatásban részesített szervezetek és közösségek két részletben, 2025 májusában és szeptemberében, a támogatási szerződésben meghatározott feladatokra kapták meg a megítélt összeget. Májusban két alkalommal is ülésezett a képviselő-testület.

A **május 6-i ülés** kiemelt témája az Állami Számvevőszék **EL-4076-004/2025** iktatószámú ellenőrzése alapján készült intézkedési terv elfogadása volt.

Az ÁSZ ellenőrzés célja az önkormányzat gazdasági kihatással bíró döntéseinek, kötelezettségvállalásainak és gazdasági eseményeinek szabályszerűségi és célszerűségi szempontból történő értékelése, az önkormányzat pénzügyi és vagyoni helyzetére gyakorolt hatásának vizsgálata, továbbá a kapcsolódó közzétételi kötelezettség teljesítésének megítélése volt.

A 2024. évi önkormányzati és nemzetiségi önkormányzati választások napja (**2024. június 9.**) és a 2019. évi önkormányzati választáson megszerzett mandátumok megszűnésének napja (2024. október 1.) közötti időszakra terjedt ki az ellenőrzés. Az adott kötelezettségvállalás vagy gazdasági esemény értékelése kapcsán az ellenőrzés során feltárt kockázatokra tekintettel az ellenőrzött időszak az ellenőrzés megkezdését követő öt évig (**2019. január 1-től**) volt kiterjeszthető.

Az ellenőrzés tárgyát képezte az önkormányzat által vállalt

kötelezettségek, a pénzforgalomban megjelenő bevételek és kiadások teljesítésének, elszámolásának, közfeladat-ellátás céljára történő felhasználásának megfelelősége és célszerűsége, a döntések előkészítése és megalapozottsága, valamint az ellenőrzött gazdasági eseményekhez kapcsolódó közzétételi kötelezettség teljesítése.

A jelentésben rögzített összegző megállapítás a következő:

Nyúl Község Önkormányzata esetében az Áht.-ban és az Ávr.-ben foglaltak ellenére a kifizetésekhez kapcsolódóan egyes gazdálkodási jogkörök gyakorlása nem volt szabályszerű. Az önkormányzat **83,0 M Ft** összegű költségvetési támogatást nem a támogatott célra használta fel, és közérdekű adatainak megismerhetőségét sem biztosította. Mindez kockázatot jelent az önkormányzat szabályszerű, átlátható gazdálkodására.

Az ÁSZ az ellenőrzés keretében két gazdasági eseményt értékelt:

- A **32.292,3 E Ft** összegű gazdasági esemény a „Nyúl, Héma utca útfelújítása” beruházáshoz kapcsolódó kifizetés volt.
- A **22.214,2 E Ft** összegű gazdasági esemény a „Külterületi helyi utak fejlesztése 2021” beruházáshoz kapcsolódó pótmunkálatok kifizetése volt.

Nyúl Község Önkormányzata fizetési számlájáról a kiadási előirányzatok terhére teljesített kifizetések nem voltak szabályszerűek, mivel mindkét esetben az Áht. 37. § (1) bekezdésében és az Ávr. 55. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére a polgármester pénzügyi ellenjegyzés nélkül vállalt kötelezettséget.

Az Ávr. 59. § (3) bekezdés e) és h) pontjaiban foglaltak ellenére az utalványozás mindkét esetben szabálytalanul történt, mivel az utalványrendeletek nem tartalmazták az érvényesítést és a kiadás egységes rovatrend és kormányzati funkció szerinti számát, a terheléssel, jóváírással (kifizetéssel) érintett pénzeszköz államháztartási számviteli kormányrendelet szerinti könyvviteli számlaszámát.

Az ellenőrzött kifizetéseknél az érvényesítő a kifizetést megelőzően nem ellenőrizte az összegszerűséget, a fedezet meglétét, valamint azt, hogy a megelőző ügymenetben a jogszabályi előírásokat betartották-e. Ezzel megsértette az Ávr. 58. § (1) bekezdésében foglaltakat.

A TOP PLUSZ 1.1.1.-21-GM1-2022-00012 azonosító számú „Ipari elkerülő út II. ütemének megvalósítása Nyúl községben” című projekt támogatási összegéből az önkormányzat a Kincstárnál vezetett „EU program lebonyolítási számlájára” 2023. március 23-án 89,0 M Ft került jóváírásra. Nyúl Község Önkormányzata a kincstári számláról átutalási megbízást indított 2023. június 28-án 83,0 M Ft összegben az OTP Banknál vezetett költségvetési számlájára, amelyről az általános működési kiadásait is teljesítette.

Mivel a Kincstárnál vezetett „EU program lebonyolítási számláról” nem a költségvetési támogatások célja – a TOP PLUSZ 1.1.1. – 21 – GM1 – 2022 – 00012 azonosító számú „Ipari elkerülő út II. ütemének megvalósítása Nyúl községben” című projekt – szerinti kiadásokat teljesítette, **megsértette az Áht. 51. § (4) bekezdésében előírtakat.**

Nyúl Község Önkormányzata Kincstárban vezetett számláján a **2024. szeptember 30-ai állapot szerint a folyamatban lévő beruházáshoz kap-**

csolódó uniós forrás összege az átvezetés miatt nem állt rendelkezésre. Az önkormányzat Kincstárnál vezetett „EU program lebonyolítási számláján” a 2024. III. negyedévi időközi mérlegjelentés alapján 3,7 E Ft volt az egyenleg. **A támogatás nem rendeltetésszerű, illetve nem a projekt céljának megvalósítására történt felhasználása kockázatot jelent a támogatott beruházás megvalósítására, a megvalósítás elmaradása esetén a támogatás visszafizetésének kötelezettsége pedig az önkormányzat gazdálkodására.** Nyúl Község Önkormányzata az EU programhoz kapcsolódóan az eredeti célokra nyújtott támogatás jóváhagyott céltól eltérő felhasználásával a költségvetésnek 83,0 M Ft összegben vagyoni hátrányt okozott. A polgármester, mint a szervezet első számú vezetője nem tett eleget maradéktalanul az Info tv. 37. § (1) bekezdésében foglaltaknak, mivel az általános közérdekű adatok teljes körű megismerhetőségét, valamint az önkormányzat működésének és gazdálkodásának átláthatóságát. A Hatóság a polgármester és a jegyző részére is intézkedési kötelezettséget írt elő:

NYÚL KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK POLGÁRMESTERE RÉSZÉRE

- Intézkedjen az Állami Számvevőszék nyilvánosságra hozott jelentésének kézhezvételét követő 30 napon belül annak a Képviselő-testület elé terjesztéséről.
- A jelentést a napirend tárgyalásáról szóló jegyzőkönyvvel együtt tájékoztatásul küldje

meg a Kormányhivatal részére is.

- Intézkedjen a közérdekű adatok közzétételéről az Info tv. 37. § (1) bekezdése előírásai szerint.

NYÚLI POLGÁRMESTERI HIVATAL JEGYZŐJE RÉSZÉRE

- Intézkedjen a **Bkr. 3. § c)** pontja szerinti felelősségi körében az **Áht. 37. § (1)** bekezdésében és az **Áht. 38. § (1)** bekezdésében meghatározott kontrolltevékenységek kialakítására és megfelelő működtetésére, amelyek megelőzik a gazdálkodási jogkörök kötelezettségvállalás pénzügyi ellenjegyzés, utalványozás – gyakorlásával összefüggő szabálytalanságok előfordulását.
- Intézkedjen, hogy a költségvetési támogatás célja szerinti kiadásokat kizárólag a kincstárnál vezetett fizetési számláról teljesítsék, valamint a támogatásokat más célra még átmenetileg se vegyék igénybe, betartva az **Áht. 51. § (4)** bekezdésében előírtakat.
- Az **ÁSZ tv. 33. § (1)** bekezdésében foglaltak értelmében az ellenőrzött szervezet vezetője köteles a jelentésben foglalt megállapításokhoz kapcsolódó intézkedési tervet összeállítani, és azt a jelentés kézhezvételétől számított 30 napon belül az ÁSZ részére megküldeni.

A jelentésben foglaltakat a képviselő-testület megtárgyalta, elfogadta, az ÁSZ pedig jóváhagyta. A gazdálkodási szabályzatok a jegyző által **2025 januárjában** már felülvizsgálatra kerültek, és az ÁSZ jelentés megjelenésekor az önkormányzat ilyen témájú szabályzattal rendelkezett.

Felülvizsgálatra és elfogadásra kerültek a képviselő-testület kompetenciájába tartozó, a Nyúli Polgármesteri Hivatal működését meghatározó dokumentumok. Emellett elfoga-

dásra került a Nyúli Aranykapu Óvoda és Bölcsőde, valamint a Nyúli Polgármesteri Hivatal munkamegosztási megállapodása, amely a két intézmény pénzügyi-gazdálkodási feladatait szabályozza.

A **május végén** tartott ülésén a képviselő-testület az előző évi gazdálkodásról szóló zárómadasi rendeletet fogadta el.

A **júniusi ülésen** a testület elfogadta Nyúl Község közbiztonsági helyzetéről szóló, valamint a Nyúli Aranykapu Óvoda és Bölcsőde 2024/25-ös nevelési évről szóló és a 2024. évi adóigazgatási tevékenységéről szóló tájékoztatót. Módosította az óvoda és bölcsőde Alapító Okiratát. A módosítás célja, hogy a jogszabályi feltételek megléte esetén a bölcsődei csoportok maximális létszáma 12 főről 14 főre emelkedhessen.

Nyúl Község fejlesztési tervének és településrendezési tervének elkészítésére kiírt beszerzési eljárásban nyertes ajánlattevőt hirdetett a képviselő-testület. A nyertes ajánlattevő: Trend-Terv Kft. (9081 Győrújbarát, Zöld utca 2/a.)

Módosította a testület az önkormányzat 2025. évi költségvetéséről szóló rendeletet, mely alapján a költségvetési főösszeg 1.050.500.215 forint-ról 1.056.380.250 forintra emelkedett.

Elfogadta a képviselő-testület a MAZSIHISZ és az önkormányzat közötti megállapodást, amely a nyúli zsidó temető üzemeltetésére vonatkozik, jogi mederbe terelve ezzel az évtizedek óta megoldatlan ügyet.

Döntött a testület arról, hogy a köztisztviselők 15%-os illetményemeléséhez biztosított és kizárólag erre a célra fordítható támogatást felhasználja. Ennek megfelelően a jogszabályi előírásokat figyelembe véve módosította a köztisztviselői illetményalap 2025. évi összegét.

Ezzel együtt az önkormányzatnál foglalkoztatott munkavállalók (5 fő) részére 10%-os át-
lagbéremelésről is döntött.

A **júliusi képviselő-testület** egy évek óta rendezetlen ügyet tudott jogszerűen lezárni. A sportpálya üzemeltetésére korábban a Nyúl SC-vel kötött szerződést a felek közös megegyezéssel felbontották, és az önkormányzat határozatlan időre szóló üzemeltetési szerződést kötött a Civilek a Nyúli Sportért Egyesülettel.

Az **augusztusi ülésen** a testület módosította az önkormányzat 2025. évi költségvetéséről szóló rendeletet, mely alapján a költségvetési főösszeg 1.056.380.250 forintról 1.074.486.420 forintra emelkedett. Jóváhagyta a képviselő-testület a Nyúli Aranykapu Óvoda és Bölcsőde alapdokumentumainak (pedagógiai program és házirend) módosítását, valamint elfogadta az intézmény 2025/26-os nevelési évének munkatervét. Felhatalmazta a testület a polgármestert a „Térfigyelő kamera rendszer fejlesztése” című pályázaton a konzorciumi együttműködési megállapodás, a pályázathoz kapcsolódó dokumentációk, valamint a megvalósításhoz szükséges szerződések aláírására.

Döntött a képviselő-testület vis maior támogatás benyújtásáról a Vaskapu utcában történt előre nem látható események miatt. Támogatást biztosított a testület a Nyúli Óvodás és Bölcsődés Gyermekekért Egyesület számára 3.500.000 forint összegben, a Nyúli Aranykapu Óvoda és Bölcsőde óvodai udvarának felújítása céljából.

A képviselő-testület elfogadta az „ÜVEGZSEB-NYÚL” programot, melynek értelmében az önkormányzat összes hatályos szerződése elérhető lesz 2025. szeptember 30. napjától az alábbi formában:

A közzétételre kötelezett adatok:

- a. a szerződő felek neve, adatai
- b. a szerződés tárgya
- c. a szerződés nettó/bruttó értéke
- d. a szerződés dátuma
- e. a teljesítés határideje
- f. az adott beszerzés pénzügyi forrása

A hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően a nettó 5.000.000 forint feletti szerződések a közadattár felületén jelenleg is közzétesszük.

Ugyanakkor az ÜVEGZSEB-NYÚL program lehetővé teszi, hogy Nyúl Község Önkormányzata, a Nyúli Polgármesteri Hivatal és a Nyúli Aranykapu Óvoda és Bölcsőde összes hatályos szerződésének adatai a www.nyul.hu weboldalon elérhetőek legyenek.

Az előterjesztés indokolása kiemeli, hogy az önkormányzati gazdálkodás átláthatósága elengedhetetlen a lakosság bizalmának megtartásához és megerősítéséhez. A vonatkozó jogszabályok jelenleg csak a nettó 5 M forintot meghaladó szerződések nyilvánosságát írják elő, ám Nyúl Község Önkormányzata önként vállalhat magasabb szintű nyilvánosságot.

Az átláthatóság segíti a közösség tájékozódását, csökkenti a bizalmatlanságot, növeli a döntések legitimitását, valamint gátat szab a visszaélések lehetőségének.

A **szeptemberi rendkívüli ülésén** a képviselő-testület döntött arról, hogy az Országos Futópálya-építési Program 2026 pályázaton indul, valamint arról is, hogy az idei évben ismét csatlakozik a BURSA Hungarika Felsőoktatási Ösztöndíjprogramhoz, amely a felsőoktatásban tanuló, rászoruló diákok számára biztosít támogatási lehetőséget.

A szeptemberi ülésen a testület módosította az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatát azzal, hogy a Település-

fejlesztési Bizottság külsős tagjainak számát a korábbi 2 fő helyett 3 főben határozta meg, majd ezt követően Hegedüs Andrászt megválasztotta a bizottság külsős tagjának. Új rendeletet alkotott a képviselő-testület az avar és kerti hulladék égetésének szabályairól, a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról, az ültetési távolságok szabályairól, valamint a közterületek és ingatlanok tisztántartásáról, illetve a közterület-használat igénybevételeinek rendjéről. Jóváhagyta a testület a jegyző, mint adóhatóság előterjesztését, amely az adórendeletek felülvizsgálatára vonatkozott. Ennek értelmében a képviselő-testület a 2026-os évben egyik adónem esetében sem emeli az adó mértékét.

A 2025. **októberi ülésen** a képviselő-testület döntött a változtatási tilalom elrendeléséről az önkormányzati rendeletben felsorolt helyrajzi számokra. A tilalom hatálya a jogszabályban előírtaknak megfelelően az új településrendezési terv hatályba lépéséig, de legfeljebb 3 év időtartamra szól. A változtatási tilalommal érintett ingatlanokon annak fennállása alatt nem lehet telkeket kialakítani és új építkezést megkezdeni. Rendeletet alkotott a testület az elhagyott, roncs és üzemképtelen járművekkel kapcsolatosan. Döntés született arról, hogy a nyilvános képviselő-testületi ülések 2026. január 1. napjától felvételre kerülnek, valamint arról is, hogy a 2025. november 25-i közmeghallgatással egybekötött nyilvános ülésről felvétel készül.

Az újságcikk lezárásáig a képviselő-testület a 2025. évben 14 alkalommal ülésezett, és 26 önkormányzati rendeletet alkotott.

Németh Dóra
jegyző

A POLGÁRMESTERI HIVATAL MUNKÁJA 2025. ÉVBEN

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 81. § (a továbbiakban: Möt.) 81. § (3) bekezdés f.) pontja értelmében: A jegyző évente beszámol a képviselő-testületnek a hivatal tevékenységéről. Ennek formájára és terjedelmére a jogszabály nem tér ki, nem ad iránymutatást.

A 2025. évi munkáról szóló tájékoztató előtt, szeretnék kitérni egy rövid jogszabályi bevezetőre az Möt. rendelkezéseit beidézve:

84. § (1) A helyi önkormányzat képviselő-testülete az önkormányzat működésével, valamint a polgármester vagy a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására polgármesteri hivaltalt vagy közös önkormányzati hivaltalt hoz létre. A hivatal közreműködik az önkormányzatok egymás közötti, valamint az állami szervekkel történő együttműködésének összehangolásában.

(4) A hivatal működési költségét az állam – az adott évi központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott mértékben, és a hivatal által ellátott feladatokkal arányban – finanszírozza, amelyet a székhelytelepülés, valamint a vármegye részére, e célra elkülönített számlájára folyósít.

Az állam által a költségvetési törvényben megállapított számítási mód alapján a számított létszám, amire a finanszírozást kapjuk: 13,37 fő.

HELYZETJELENTÉS

2025. január 01. napján 9 fő volt állományban, jelenleg 11 fő van állományban, 3 (2 pénzügyes, 1 igazgatási ügyintéző)

fő távozott a 2025-ös évben és 5 főt (műszaki ügyintéző, adós, 3 pénzügyes) vettünk fel. A Polgármesteri Hivatal létszáma 2026.01.01. napjával válik teljessé, amikor a megüresedett igazgatási ügyintézői hely is betöltésre kerül. A létszám ekkor 12 fő lesz, tehát még mindig kevesebb, mint amire az állam támogatást nyújt, mint amennyit az állam a feladatellátáshoz szükségesnek tart.

A Nyúli Polgármesteri Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatában 12 státusz szerepel:

- 1 fő jegyző;
- 2 fő igazgatási ügyintéző;
- 1 fő műszaki ügyintéző;
- 1 fő munkaügyi-hagyatéki ügyintéző;
- 2 fő adóügyi ügyintéző;
- 4 fő pénzügyi-gazdálkodási ügyintéző;
- 1 fő hivatalsegéd

A MÚLT ÖRÖKSÉGE, PROBLÉMÁK FELTÁRÁSA

Az elmúlt években a pénzügyi és az adóigazgatási területen a fluktuáció nagy volt, valamint 2023. évtől a könyvelési feladatokkal külsős cég lett megbízva. Ezen kívül a Nyúli Aranykapu Óvoda és Bölcsőde számláit az óvodatitkár és az ételmezés vezető rögzítette az ASP-gazdálkodási szakrendszerben. Így valójában 6 fő foglalkozott pénzügyi-gazdálkodási jellegű feladatokkal, 5 fő előkészítő és 1 fő külsős könyvelő.

A Nyúli Polgármesteri Hivaltalt 2024. november 21. napján 0 fő adóügyi ügyintézővel, távozó műszaki ügyintézővel vettem át. Az adóügyi ügyintézők személyében bekövetkezett változások hatalmas ügyirathátralékot generáltak évekre visszamenőleg. Ennek oka a személyi változásokon túlmenően az, hogy az adóhatóság vezető-

je nem fordított kellő figyelmet erre a szakterületre és nem adott szakmai támogatást a kollégáknak. A 2024. évben ez azzal is járt, hogy a II. félévben nem kerültek adóegyenleg értesítők megküldésre, azaz önkéntes adófizetés volt a 2024. év II. félévében. Ezen túlmenően a benyújtott HIPA bevallások nem kerültek feldolgozásra, és jelentős számban az adóalanyok nem is nyújtottak be bevallást, és ez semmilyen jogkövetkezménnyel nem járt az adóhatóság részéről. Február hónaptól dolgozik 2 fő az adó szakterületen, akik a napi munka mellett a többéves elmaradásokat, feldolgozatlan tételeket, elmaradt bevallásokat, megszűnt cégek záróbevallásait intézik minden adónemben. A magánszemélyek kommunális adója tekintetében számos esetben évek óta bevallatlan adótárgyakra „bukkanunk” és a jogszabályi lehetőséggel élve visszamenőleg kivetjük az adót ezekre az adótárgyakra. Minden adónemben csökkent a kintlévőségünk. Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény kimondja:

130. § [Adó tartozással rendelkező adózók adatainak önkormányzati adóhatósági közzététele]

(1) Az önkormányzati adóhatóság helyi adó vonatkozásában az ötszáz ezer forintot elérő, kilencven napon keresztül folyamatosan fennálló adó tartozással rendelkező jogi személy, egyéb szervezet és vállalkozási tevékenységet folytató természetes személy nevét, elnevezését, székhelyét, települését, adóazonosító számát és az adó tartozás összegét a helyben szokásos módon közzéteheti.

Amennyiben a jegyző, mint adóhatóság élne ezzel a jogával, sokan meglepődnének, kik szerepelnek a hátralékos listán ekkora összeggel. Ezzel a jogával nem élt még az adóhatóság,

az ennél kisebb összegeknél pedig alapból adótitok az, hogy mely adózónak mekkora összegű a tartozása.

Az adó szakterület nem megfelelő helyen történő kezelése azért is érthetetlen, mert a saját bevételek közül a helyi adóból származó bevételek jelentősek és tudjuk, hogy a feladatfinanszírozáson felüli összegeket ezekből a bevételekből tudjuk kipótolni, illetve ezekből tudunk nem kötelező feladatokat és önerős felújításokat, fejlesztéseket, vagy éppen pályázati önerőt finanszírozni.

A másik terület, ahol jelentős ügyirathátralék halmozódott fel, az a műszaki ügyintézés területe. Ezen a területen április végére a hátralékot feldolgoztuk, a problémát a korábbi évek megoldatlan bejelentései, lezáratlan ügyei jelentik a napi ügyiratforgalmon túl. A település adottságai miatt indokolt a műszaki ügyintéző nem osztott munkakörben történő foglalkoztatása.

Általánosságban elmondható, hogy a Polgármesteri Hivatal ügyfélforgalma magas. Ezért kellett csökkenteni az ügyfélfogadási időt, mert folyamatos ügyfélfogadás esetén az érdemi munka ellátására már nem maradt volna megfelelő mennyiségű és minőségű idő.

A pénzügyi-gazdálkodási területen szabályozatlanságot, jogszabályi előírásokat mellőző állapotot vettem át. Ahogy korábban utaltam rá, összességében 6 fő foglalkozott ezzel a szakterülettel, de közöttük szakmai összhang, egymás munkájára történő épülés, továbbá vezető általi támogatás nem volt. Ez erősen meglátszott a napi munkán, a megítélésünkön és ezt teljes mértékben visszatükrözte és alátámasztotta az Állami Számvevőszéki jelentés. Többször utaltam rá, ebben került megállapításra, hogy valamennyi kifizetésünk jogszerűt-

len a pénzügyi-gazdálkodási jogkörök tisztázatlansága és szabályozatlansága miatt és ezért megnevezte a felelőst is. 2025 januárjától az összes pénzügyi-gazdálkodási szabályzat felülvizsgálata megtörtént, azok a hatályos jogszabályi előírásokon alapulva teremtik meg a kifizetéseink jogszerűségét.

VÁLTOZÁSOK ISMERTETÉSE

Jelentős változás, amit csakis pozitívan lehet értékelni, hogy a külsős könyvelő céggel szerződést bontottunk, és a korábbi munkatársi csapatból megmaradt 1 fő mellé 3 felkészült, a feladatban jártas, a megfelelő végzettséggel rendelkező munkatársat alkalmaztunk. A Nyúli Aranykapu Óvoda és Bölcsőde és a Nyúli Polgármesteri Hivatal között létrejött munkamegosztási megállapodás alapján a Nyúli Polgármesteri Hivatal látja el az intézmény pénzügyi-gazdálkodási feladatait, így azok teljes egészében átkerültek, és sem az óvodatitkár, sem az ételmezés-vezető nem végez ilyen jellegű feladatokat, azaz a korábbi 6 fő helyett ténylegesen 4 fő köztisztviselő végzi Nyúl Község Önkormányzata és intézményi pénzügyi-gazdálkodási feladatait a jegyző szakmai felügyelete és irányítása mellett. A két intézmény között napi munkakapcsolat és folyamatos szakmai párbeszéd zajlik.

Sikerült a pénzügyi területen is a kintlévőségeket jelentősen csökkenteni: ez a meg nem fizetett étkezési és intézményi térítési díjhátralék behajtását jelentette és jelenti. Az egy évvel ezelőtti helyzethez képest megállapítható, hogy sem 30, sem 60 napon túli tartozásunk nincs, a számlák kifizetését (számviteli törvény előírásának megfelelően nettó 200.000 Ft feletti összeg esetén) minden esetben megelőzi az ajánlatkérés, szerződéskötés, tel-

jesítésigazolás (ahol szükséges). A könyvelés naprakész és megalapozott, szakmailag jó színvonalon történik, a Magyar Államkincstárnál a szakmai megítélésünk nagyban javult.

A hagyatéki, munkaügyi és igazgatási szakterületet szerencsére kevesebb probléma jellemezte, a hagyatéki hátralék feldolgozásra került, a munkaügyben lévő hiányosságok megszűntek. Az igazgatási szakterületen belül változó volt az egyes szakigazgatási területek ügyintézésének színvonala, melyen az év közben sikerült javítani.

TÁRGYI FELTÉTELEK ISMERTETÉSE

A Nyúli Polgármesteri Hivatal, mint épület adottságai mindenki előtt ismertek. Az épület nem esett át jelentősebb felújításon sem kívül, sem belül nem korszerű, az akadálymentesítése évek óta megoldatlan probléma, ami a maga valójában elkeserítő. Az irodák bútorzata korszerűtlen, a helykihasználás rossz. A szekrények, asztalok, bútorok kopottak, funkciójukat nem töltik be jól. A vizesblokk kritikán aluli, szociális helyiség nincs, az emeleten nincs melegvíz. Az asztali gépek nagy része nem új, a szervgépet a tavasszal sikerült lecserélni, így legalább a dokumentumaink biztonságos tárolása megoldódott. Az irattárunk kicsi és nincs hová bővíteni. Egy év alatt egy új laptopot és egy új szekrényt szereztünk be, és közel 20 év után minden dolgozó kapott új széket!

SZEMÉLYI FELTÉTELEK ISMERTETÉSE

A Nyúli Polgármesteri Hivatal jelenlegi köztisztviselői mindannyian rendelkeznek a munkakörükre előírt szakmai végzettséggel. A 12 főből a 2 igazgatási ügyintéző, a hivatalsegéd és 2 pénzügyi-gazdálkodási feladatokat ellátó kolléga

is helyi, a többiek a környező településeken élnek.

A 12 főből 8 fő felsőfokú iskolai végzettségű 4 fő középfokú iskolai végzettségű, többen pályájuk kezdete óta a közigazgatásban dolgoznak, az életkori megoszlás a következő:

25 év alatt: 0 fő

26-35 év között: 2 fő

35-45 év között: 4 fő

45-55 között: 3 fő

55 felett: 3 fő

NÉHÁNY SZÓT A JÖVŐRŐL

A 2026-os év meghatározó feladata lesz a 2026. évi országgyűlési választások lebonyolítása, melyben a Polgármesteri Hivatal 9 köztisztviselője vesz részt. 4 fő jegyzőkönyvvezető a 4 szavazóköri helyettes, 1 fő jogi helyettes, 1 fő HVI vezető (jegyző) és még 2 fő HVI iroda tag. Közülük is a jegyző és a jogi helyettes lesz az, aki a próbákat lebonyolítja, aki az elrendelt ügyeleti napokon dolgozni fog (kizárólag választási ügy miatt), aki felkészíti az SZSZB és a HVI tagokat a feladatra.

Az új igazgatásban dolgozó köztisztviselőnek anyakönyvi szakvizsgát kell tennie.

Napi, heti, havi feladataink jogszabályokban pontosan rögzítettek. Amennyiben az adó szakterületen az elmaradásokat feldolgozzuk és az alapnyilvántartás rendezett lesz, valamint néhány évek óta megoldatlan ügyre megoldást tudunk találni, és „nem esnek ki újabb

csontvázak a szekrényből”, akkor az kiváló alap lesz a jövőbeni közös munkavégzéshez.

Anyagi lehetőségeink függvényében évente 3 asztali számítógép cseréjét tervezzük, és szeretnénk további bútorokat vásárolni, illetve azokat apránként lecserélni.

Szeretnénk a vizesblokkokat felújítani, szeretnénk egy olyan helyiséget, ahol az ebédet nem az íróasztalon fogyasztanánk el, hanem együtt egy asztalnál.

Tervezzük az irodák otthonosá tételét, a folyósók díszítését, színesítését, hogy a körülményekhez képest, jó látvány is legyen hozzánk bejönni.

ÖSSZEGZŐ GONDOLATOK

A jegyzői álláshely betöltésére írt pályázatomban az alábbiakat írtam, amit aztán az első munkahelyi értekezleten is elmondtam:

„A szaktudáson túl határozott, optimista, csapatot jól motiváló és irányító vezetőnek tartom magam, aki minden körülmények között kiáll a munkatársakért, ugyanakkor képes negatív döntések meghozatalára, amennyiben az élet azt követeli meg.

Minden munkahelyemen fontosnak tartottam és tartom a munkatársakkal való megbeszéléseket, ahol átbeszéljük a következő időszak feladatait, pontosan rögzítve a felelősségeket, a határidőket.

Szintén fontosnak tartom a csapatépítő jellegű tevékeny-

ségeket, kirándulást, gyalogtúrát, városnézést, vagy épp interaktív társas játékot, ahol mindenki más oldaláról is meg tud mutatkozni.

Hiszem, hogy csapatot vezetni csak így lehet: határozottan, a munkatársak kezeit megfogva és őket szakmailag támogatva közösen a cél érdekében, optimistán, emberien és minden körülmények között szakmailag felkészülten olyan munkahelyi légkörben, ahol a nehézségeket is átgondoltan, megfontoltan lehet megoldani és olyan légkörben, ahová mindenkinek, legyen az képviselő, intézményvezető, ügyfél, vagy üzleti partner, kedve legyen bejönni.”

Ehhez kértem egy évvel ezelőtt polgármester úr támogatását, melyet megkaptam.

Azt gondolom, hogy a 2025-ös évben a fentebb általam megfogalmazottak éppen így történtek, mert a szakmaiságon túl mindezekre szükség volt.

Szükség volt, hogy olyan csapatot vezethessek, olyan csapatért legyek nap, mint nap felelős, amely képes a szakmaiságra és kollegialitásra épülve a jogszabályokban előírt feladatoknak, a képviselő-testület, az intézmények és az ügyfelek elvárásainak megfelelően emberien, határozottan és objektíven megfelelni.

Németh Dóra
jegyző

Nyúli Polgármesteri Hivatal

9082 Nyúl, Kossuth Lajos utca 46.

+36-96/540-250

hivatal@nyul.hu

www.nyul.hu

Facebook: Nyúl község

Ügyfélfogadási idő:

Hétfő: 13:00 - 15:30

Szerda: 08:00 - 12:00

Csütörtök: 13:00 - 16:30

Raff Tamás polgármester

+36-70/778-2699

polgarmester@nyul.hu

Németh Dóra jegyző

+36-70/334-6408;

+36-96/540-251

jegyzo@nyul.hu

A polgármester és a jegyző ügyfélfogadási ideje előzetes bejelentés alapján:

Hétfő: 13:00 - 15:00

Csütörtök: 14:00 - 16:00

KÖZÉRDEKŰ

JOGSZABÁLYI ISMERTETŐ

Tájékoztatam Önöket, hogy a képviselő-testület 2025. szeptember 30-i ülésén a közterületek és ingatlanok tisztántartásáról, a közterület-használat igénybevételének rendjéről új rendeletet fogadott el. A rendelet 2025. november 1-jén lépett hatályba, főbb rendelkezései az alábbiak:

1. Az egyes ingatlanok tisztántartásáról és karbantartásáról az ingatlan használója, jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező társaság esetében annak vezetője (igazgató, elnök, ügyvezető, cégvezető stb.) köteles gondoskodni. Az ingatlanhasználónak az ingatlan tisztántartásával és karbantartásával kapcsolatos feladatai: az ingatlan folyamatos gyommentesítése, az ingatlanon növeő fű folyamatos kaszálása, az ingatlan rovar- és rágcsáló mentesítése, az ingatlanról az úttest vagy gyalogjáró terébe kinyúló ágak, bokrok nyesése és a nyesedék elszállíttatása.
2. Az ingatlanhasználónak a közterületek tisztántartásával és a zöldterületek ápolásával kapcsolatos feladatai:
 - a.) az ingatlan előtti járda, úszótelek esetén az épület körüli járda, illetve járda hiányában egy méter széles területsáv, valamint a járda melletti zöldsáv úttestig terjedő teljes területének gondozása, tisztántartása, hulladék- és gyommentesítése, a burkolt területek síkosság mentesítése, valamint a hó eltakarítása,
 - b.) az ingatlan előtti, melletti nyílt árok és ennek műtárgyai (átereszek) tisztántartása, hulladék- és gyommentesítése, valamint a csapadékvíz zavartalan lefolyását akadályozó anyagok és hulladékok eltávolítása,
 - c.) az ingatlan előtti, melletti sövény folyamatos karbantartása, hogy az a közlekedést és a láthatóságot ne akadályozza.
 Amennyiben az ingatlanhasználó a feladatait nem teljesíti, a szükséges munkálatoakat az ingatlanhasználójának terhére, költségére és fele-

lősségére az önkormányzat elvégeztetheti, ez azonban nem mentesíti a használót a bírság alól.

3. Az ingatlan melletti közterületi járdát rendszeresen le kell tisztítani.
4. Az ingatlanok előtti nyílt csapadékvíz levezető árkokat feltölteni, betemetni nem lehet.
5. Közterületi tárgyak, úttest, járda, falak engedély nélküli feliratozása, firkalása, festékekkel vagy más anyaggal történő szennyezése tilos.
6. Eldugulás okozására alkalmas, valamint környezetre veszélyes anyagokat a szennyvíz és csapadékcatornába dobni, önteni, vagy bevezetni tilos.
7. A közterületen lévő fák, díszcserjék, növények megsértése, leszakítása, kiirtása tilos.
8. Állati hullát, undort keltő anyagot, valamint olyan szerves, vagy szervesetlen anyagot, mely a környezetet szennyezheti, a szomszédos terület használóinak egészségét veszélyezteti, sem közterületen, sem magánterületen felhalmozni tilos.
9. Ha a jármű üzemeltetése során a közút, közterület beszennyeződik, a jármű üzembentartója köteles a szennyeződés eltávolításáról azonnal gondoskodni.
10. A közkifolyók vizét kizárólag háztartási szükségletek kielégítésére lehet igénybe venni.

A község belterületén lévő közterület rendeltetésétől eltérő használatára engedélyt kell kérni.

A közterület-használat engedélyezésével kapcsolatos I. fokú hatósági feladatokat Nyúl község polgármestere látja el.

Közterület-használati engedélyt kell beszerezni:

- a) alkalmi-, idényjellegű- és mozgó árusításra, javító- szolgáltató tevékenység végzésére, áru bemutatására, értékesítésére szolgáló tárgy elhelyezésére, marketing-hostess tevékenységre,
- b) építési munkával kapcsolatos építési állvány, építő-

anyag és építési törmelék-tároló-konténer elhelyezésére,

- c) kiállítás, sport-, kulturális-, karitatív-, jótékonyági-, és ünnepi rendezvények, szabadtéri színház, tűzijáték, mutatványos tevékenység céljára,
- d) zöldfelület igénybevételére,
- e) vendéglátó-ipari előkert kialakítása, kitelepülése céljára,

A közterület-használati engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell:

- a) az engedélyt kérő nevét, állandó lakóhelyének/székelyének/telephelyének címét és adószámát,
- b) a közterület-használat célját és időtartamát,
- c) a közterület-használat helyének, módjának és mértékének pontos meghatározását,
- b) közterületen folytatni kívánt tevékenység gyakorlására jogosító okirat ismertetését,
- e) alkalmi és mozgóárusítás esetén az elárúsító-berendezés elbírálására alkalmas terveit, vagy fényképét és a helyszínrajzot 1 példányban.
- f) építési engedély köteles tevékenység esetén, továbbá ha a tevékenység végzéséhez más hatóság engedélye szükséges a jogerős építési engedélyt, illetve a hatóság hozzájárulását.

A közterület használatért díjat kell fizetni, melyet a rendelet 1. melléklete tartalmazza.

Nyúl község polgármestere kérelemre karitatív, jótékonyági, környezetvédelmi, ismeretterjesztő, oktatási, művelődési, egészségvédelmi, kulturális és sport rendezvény, kiállítás, vásár, piac rendezése esetében a közterület-használati díj megfizetését illetően mentességet adhat. Nem kell közterület-használati engedélyt beszerezni az Önkormányzat, valamint intézményei által szervezett rendezvények esetén. A rendeletben foglaltak megszegése esetén a jegyző jogosult eljárást lefolytatni és maximum 200.000 Ft közigazgatási bírságot kiszabni.

A www.njt.hu oldalon az önkormányzati rendeletek menüpontban Nyúl település nevére történő kereséssel megtalálható a rendelet teljes szövege.

JOGSZABÁLYI ISMERTETŐ

Tájékoztatam Önöket, hogy a képviselő-testület 2025. szeptember 30-i ülésén az avar és kerti hulladék égetésének szabályairól új rendeletet fogadott el. A rendelet 2025. október 6-án lépett életbe, főbb rendelkezései az alábbiak:

A község területén az avar és kerti hulladékok kezelése és megsemmisítése az alábbiak szerint végezhető:

a) elsősorban komposztálás útján, b) az engedélyezett időszakban.

A lakosság és a levegő tisztaságának védelme érdekében az avar- és kerti hulladék égetése a település egész területén minden évben kizárólag szeptem-

ber 1. és november 30. valamint március 1. és május 31. közötti időszakban engedélyezett.

Az ingatlanok területén az avar és kerti hulladék nyílttéri égetése:

a) kizárólag szerdán 07:00-20:00 óra között és szombaton 08:00-12:00 óra között engedélyezett, b) ünnepnapokon nem engedélyezett.

Az égetésre – a füstképződés csökkentése és a környező lakosok kímélete érdekében – a kerti hulladék kellően száraz állapotában, a meteorológiai viszonyokra figyelemmel kerülhet sor.

Az égetendő avar és kerti hulladék nem tartalmazhat sem-

milyen más kommunális, ipari eredetű, illetve veszélyes hulladékot. Az égetés során csak a telken belül és a lakóingatlan területével közvetlenül határos közterületen keletkezett kerti hulladék semmisíthető meg, más helyről égetés céljára hulladék nem szállítható. Az égetés folyamatának gyorsítása céljából éghető folyadék (pl. benzin, gázolaj, PB-gáz stb.) nem használható.

A rendeletben foglaltak megszegése esetén a jegyző jogosult eljárást lefolytatni és maximum 200.000 Ft közigazgatási bírságot kiszabni. A www.njt.hu oldalon az önkormányzati rendeletek menüpontban Nyúl település nevére történő kereséssel megtalálható a rendelet teljes szövege.

HÁZIORVOSOK

Dr. Hamed Aryan

9082 Nyúl, Szent István tér

+36-20/621-2310

nyulkorzet1@gmail.com

Rendelési idő:

Hétfő:

12:00 - 14:00

gyógyszerfelírás, táppénzes papírkiadás, e-mail fogadása és telefon fogadás lesz.

14:00 - 16:00

az előjegyzett betegek, panaszos betegek, orvosi vizsgálatra, tanácsra szorulóknak érkezzenek.

Kedd, szerda:

8:00 - 10:00

gyógyszerfelírás, táppénzes papírkiadás, e-mail fogadása és telefon fogadás lesz.

10:00 - 12:00

az előjegyzett betegek, panaszos betegek, orvosi vizsgálatra, tanácsra szorulóknak érkezzenek.

Csütörtök, péntek:

7:00 - 9:00

prevenció+telefon, e-mail fogadás (terhesgondozás, inj. oltások beadása).

9:00 - 11:00

az előjegyzett betegek, panaszos betegek, orvosi vizsgálatra, tanácsra szorulóknak érkezzenek.

Dr. Begya László

9082 Nyúl, Szent István tér

+36-96/540-011

Rendelési idő:

Hétfő: 12:00 - 16:00

Kedd: 8:00 - 12:00

Szerda: 8:00 - 12:00

Csütörtök: 11:00 - 15:00

Péntek: 8:00 - 12:00

FOGORVOS

Dr. Nagy-Moscso Angelika

Inez

+36-30/306- 8946

drnagymoscso@gmail.com

szent Balázs

GYÓGYSZERTÁR

9082 Nyúl, Kossuth L. u. 61.

+36-96/540-066

Nyitvatartás:

Hétfő - Péntek: 8:00 - 17:30

Szombat - Vasárnap: Zárva

VÉDŐNŐK

Horváth Bernadett

I. számú védőnői körzet

9082 Nyúl, Szent István tér 7.

+36-70/475-3667

vedono.nyul1@petzkorhaz.hu

Védőnői tanácsadásra előzetes telefonon vagy e-mailen történő egyeztetés, időpont kérés szükséges!

Rendelési idő:

Szerda: 13:00 - 15:00

Csütörtök: 8:00 - 10:00

Sági Éva

II. számú védőnői körzet

9082 Nyúl, Szent István tér 7.

+36-70/475-3670

vedono.nyul2@petzkorhaz.hu

Védőnői tanácsadásra előzetes telefonon vagy e-mailen történő egyeztetés, időpont kérés szükséges!

Rendelési idő:

Hétfő: 13:00 - 14:00

Kedd: 13:00 - 16:00

KÖZÉRDEKŰ

A TEMETŐ, ÉS HASZNÁLATI RENDJE

A temetőre vonatkozó szabályokat a képviselő-testület 4/2019. (III.28.) önkormányzati rendelete tartalmazza, amely a temetőről és a temetkezés rendjéről szól. A rendelet felülvizsgálatát a képviselő-testület 2026. januári ülésére tervezi.

A temetők nem önkormányzati tulajdonban vannak, ezért üzemeltetésükre a temetők tulajdonosaival határozatlan idejű szerződést kellett kötni. A Római Katolikus Egyházközség és az önkormányzat közötti megállapodás 2002-ben került aláírásra, a zsidó temetőre vonatkozóan viszont csak az idei évben.

2025-ben elkészült a temetőkataszter és a temetőnyilvántartó program, amelyek nélkül a temető üzemeltetésével kapcsolatos feladatok ellátása elképzelhetetlen lenne.

Az alábbiakban a helyi rendelet temető használatára vonatkozó szabályait ismertetem:

- A temetőbe járművel csak temetési szolgáltatás végzése, síremlék felállítása, illetve karbantartási vagy építési munkák végzése céljából lehet behajtani.
- A temetőben keletkezett hulladékot az önkormányzat az

erre kijelölt lerakóból rendszeresen elszállíttatja.

- A sírhely kijelöléséről az önkormányzat gondoskodik.
 - A temetési hely feletti rendelkezési jog időtartama koporsós és hamvasztásos temetés esetén 25 év.
 - A sírhely díját minden esetben a temetést (rátemetést) megelőzően kell megfizetni.
 - A sírhelyek díjai:
 - > egyes sírhely: 5.000 Ft
 - > kettős sírhely: 10.000 Ft
 - > urnafülke, urnasírhely: 5.000 Ft
- Az urnafülke díjbevétele Nyúl Római Katolikus Egyházközség bevételeit képezi.

A TEMETŐ RENDJE

A temető nyitvatartási ideje:

- Nyári időszámítás idején: 6:00–21:00
- Téli időszámítás idején: 8:00–19:00

A temető területén kizárólag a sírok díszítésére szolgáló tárgyak (koszorú, virág, dísznövény, váza, mécses, sírlámpa stb.) helyezhetők el. Ezek a tárgyak a sírhely méreteit nem haladhatják meg. Az engedély nélkül elhelyezett, illetve a temető rendjét zavaró tárgyakat vagy régi síremlékeket az önkormányzat jogosult eltávolítani.

A temető területére csak a kész síremlék, a sírkeretek és az ezek összeállításához szükséges anyagok vihetők be. A tárolt anyag nem zavarhatja az utak forgalmát, és nem rongálhatja meg a szomszédos sírokat. Az elszáradt koszorút, virágot vagy egyéb hulladékot kizárólag a kijelölt hulladékgyűjtő helyre szabad tenni.

A temetők kulturált kiépítése és gondozottsága érdekében az eltemettető, a síremléket létesítő vagy a sírhely megújítója köteles a temetkezési hely ápolásáról rendszeresen gondoskodni. Az egy éven át gondozatlan sírhalmokat – hirdetményi felhívás eredménytelensége esetén – a fejfa vagy feliratos rész meghagyása mellett el lehet egyengetni és fűvel bevetni. Az ezzel kapcsolatos költségeket az önkormányzat a sírhely megváltójával szemben érvényesítheti.

Az elkészült temetőkataszter és nyilvántartás alapján hamarosan elhelyezésre kerülnek az egyes parcellák előtt a tájékoztató táblák és a temető használatára vonatkozó szabályok.

Németh Dóra
jegyző

KÖZVILÁGÍTÁSI HIBABEJELENTŐ:
<https://lakossagi.hibabejelento.kozvil.hu/>

SEGÉLYHÍVÓSZÁM:
112

PANNON-VÍZ Zrt.
Nyúli Üzemmérnöksége
(víz, szennyvíz)
9082 Nyúl, Kossuth L. utca 183.
+36-96/364-100

MVM Next
(gáz szolgáltatás)
1081 BP., II. János Pál pápa tér 20.

Ügyfélfogadás - Győr:
9024 Győr, Wesselényi u. 6.
(Leier City Center - Arzenál Irodaház, földszint)
Hétfő - Kedd: 8:00 - 14:00
Szerda: 8:00-20:00
Csütörtök - Péntek: 8:00-14:00

KÖZÉRDEKŰ

JOGSZABÁLYI ISMERTETŐ

Nyúl község hatályos rendezési terve 2019-ben került elfogadásra. Az azóta eltelt időszakban alapvetően megváltozott a jogi környezet – a magyar építészettről szóló 2023. évi C. törvény, valamint az OTÉK helyébe lépő TÉKA – szükségessé teszik a település fejlesztési elképzeléseinek újragondolását. Ez az újonnan készülő településtervezési alapját fogja képezni.

Ennek megfelelően Nyúl Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 66/2025. (VI. 24.) számú határozatával döntött a településtervezési elkészítéséről Nyúl község közigazgatási területére. A döntést követően szerződéskötésre került sor a Trend-Terv Iroda településtervező céggel a településtervezési kidolgozására.

A hatályos Helyi Építési Szabályzat (HÉSZ) tervezett felülvizsgálata kiterjed az egyes övezetekben és építési övezetekben elhelyezhető rendeltetési egységek körének és számának meghatározására, valamint a beépítésre szánt területek esetében a közművesítés módjának és mértékének pontosítására.

Térségünkben tapasztalható, hogy a korábban kijelölt fejlesztési területek beépítése jelentősen felgyorsult, és üteme napjainkra sem lassult. A lakosságot szolgáló műszaki és humán infrastruktúra iránti igény folyamatosan növekszik. A felgyorsult népességnövekedés jelen körülményeink között az infrastrukturális fejlesztések ütemével nem tud lépést tartani.

A település közműkapacitása rendkívül korlátozott. Az écsi szennyvíztelep bővítése időszerű, és a megvalósításig mindenképpen javasolt az építkezések számának mérséklése. A Panon-Víz Zrt. tájékoztatása szerint a vízellátás a körzetben

kritikus állapotban van, ezért a fejlesztés a régióban elkerülhetetlen.

Az új településtervezési elkészítése jó alkalmat ad arra, hogy a település népességnövekedését főként meghatározó tervezett lakóterületek további beépíthetőségének és szabályozásának felülvizsgálata megtörténjen. Ez azért is fontos, mert az önkormányzat ellátási kötelezettsége – amely kiterjed a műszaki és humán infrastruktúrára – egyre nehezebben teljesíthető, mind pénzügyi, mind férőhely (bölcsődei, óvodai), valamint szociális ellátás tekintetében.

A település lakói részéről is egyre gyakrabban merül fel a helyi építési szabályok ismételt átgondolásának igénye. Erre példa a 116 ingatlanulajdonos által beadott petíció a Nyúl hegy belterületbővítés tilalmára, forgalom és zajcsökkentés elfogadható mértékre való korlátozása. Ennek vizsgálatára az akkori képviselő-testület a 61/2021.(IX.28.) önkormányzati határozatával ad hoc bizottság létrehozásáról döntött. Az ad hoc bizottság javaslata a rendezési terv felülvizsgálata volt, melyben a felmerült problémákat orvosolni szükséges.

A mezőgazdasági kertes (Mk) övezetekben jelenleg 3%-os beépíthetőség mellett az elhelyezhető épületek mérete nincs maximalizálva. Az utóbbi időben megfigyelhető tendencia, hogy az Mk övezetekben nagy méretű, lakóépület megjelenésű, funkciójukban pedig lakóépületként használható gyümölcsfák épülnek. Az új településtervezési elkészítése során javasolt az Mk övezetekben az elhelyezhető épületek mértékének korlátozása, mivel a területek jellemzően nem rendelkeznek megfelelő műszaki infrastruktúrával, és a telkek

gyakran szűk horgasokról kerülnek feltárássra.

Annak érdekében, hogy az új településtervezési megalapozott legyen és a település jövőbeni fejlesztését szolgálja, a képviselő-testület a településtervezési hatályba lépéséig a nem kívánatos építkezések és telekalakítások elkerülése érdekében változtatási tilalom elrendeléséről döntött a rendeletben felsorolt ingatlanokra.

Tájékoztatom továbbá az ingatlanulajdonosokat, hogy a változtatási tilalom elrendeléséről a Magyar Építészeti Törvény az alábbiak szerint rendelkezik:

85.§ [A tilalmak]

(1) Önkormányzati rendeletben a helyi önkormányzat képviselő-testülete pontosan körülhatárolt területre változtatási tilalmat, illetve telekalakítási és építési tilalmat állapíthat meg. Az elrendelt tilalomról, korlátozásról vagy ezek megszüntetéséről a települési önkormányzat képviselő-testülete (a fővárosban a fővárosi önkormányzat közgyűlése, illetve a kerületi önkormányzat képviselő-testülete) a főjegyző, illetve a jegyző útján tájékoztatja az érintetteket.

(2) Külön hatósági határozattal a természeti és a környezeti veszélyeztetettség megelőzése érdekében és a jogszabályi követelmények érvényesítésére a környezetvédelmi vagy a természetvédelmi hatóság változtatási tilalmat, illetve telekalakítási és építési tilalmat állapíthat meg. A határozatban meg kell jelölni azt az érdeket, amelynek érvényre juttatását a tilalom szolgálja, továbbá azt, akinek vagy aminek az érdekében a tilalmat elrendelik. A határozattal elrendelt tilalomról, korlátozásról vagy ezek megszüntetéséről az érintett települési önkormányzatot tájékoztatni kell.

(3) A tilalmat a feltétlenül szükséges mértékre és időtartamra kell korlátozni, és azt

haladéktalanul meg kell szüntetni, ha az elrendelésének alapjául szolgáló okok már nem állnak fenn. A telekalakítási és építési tilalom felülvizsgálatát a helyi építési szabályzat módosításával együtt el kell végezni. A változtatási tilalom időtartamára a 86. § (2) bekezdésében foglaltak az irányadók.

(4) A tilalom nem terjed ki:

- a)** a tilalom hatálybalépésekor hatályos hatósági engedéllyel vagy tudomásulvétellel megvalósuló építési, javítási-karbantartási és a jogszabályokban megengedett más építési munkákra, valamint a tudomásulvétel alapján megkezdett építési tevékenységre,
- b)** a korábban gyakorolt használat folytatására,
- c)** az állékonyságot, életet és egészséget, köz- és vagyonbiztonságot veszélyeztető kármegelőzési, kárelhárítási tevékenységre,
- d)** az a) pont szerinti, hatósá-

gi engedélyhez kötött építési munkáknak a településrendezési követelményeket nem érintő kivitelezésére, e) a honvédelmi és katonai célú területre, és

f) összehangolt védelmi tevékenység, illetve tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet esetén a nemzetbiztonsági célú építmények elhelyezésére szolgáló területre.

86. §

[A változtatási tilalom tartalma]

(1) A helyi építési szabályzat készítésének időszakára – a településtervezési szerződés megkötésétől a helyi építési szabályzatról szóló rendelet hatálybalépéséig, de legfeljebb három évre – az érintett területre a települési önkormányzat rendelettel változtatási tilalmat írhat elő.

(2) A változtatási tilalom – ha az azt elrendelő önkormányzati rendelet rövidebb időről nem rendelkezik – három év eltelte után külön rendelkezés

nélkül megszűnik. A változtatási tilalom megszűnését követő két éven belül a változtatási tilalommal érintett területre, építési telekre vagy telekre változtatási, valamint telekalakítási és építési tilalmat nem lehet elrendelni.

(3) A külön hatósági határozattal elrendelt változtatási tilalom időtartama legfeljebb három év lehet. A külön hatósági határozattal elrendelt változtatási tilalmat az azt elrendelő hatóság felhívására az ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyezni.

(4) A változtatási tilalom alá eső területen – a 85. § (4) bekezdésében foglalt esetek kivételével – telket alakítani, új építményt létesíteni, meglévő építményt átalakítani, bővíteni, elbontani, továbbá más, hatósági engedélyhez vagy egyszerű bejelentéshez nem kötött értéknövelő változtatást végrehajtani nem szabad.

Kuntner Ferenc
főépítész

**Pannonhalmi Többcélú
Kistérségi Társulás Szociális és
Gyermekjóléti Központ**
9090 Pannonhalma,
Bajcsy-Zsilinszky u. 25.

CSALÁDSEGÍTŐ

Dr. Csongorné Pécsi Ildikó
9082 Nyúl, Kossuth Lajos utca 46.
+36-20/253-9594

Ügyfélfogadási idő:

Hétfő: 13:00 - 15:30
Szerda: 08:00 - 12:00
Csütörtök: 13:00 - 16:00

POSTA

9082 Nyúl, Domonkos tér 4.
+36-96/540-067

Nyitvatartás:

Hétfő - Szerda: 8:00 - 16:00
Csütörtök: 8:00 - 17:00
Péntek: 8:00 - 15:00

NYÚLI BŰNMEGELŐZŐ POLGÁRŐR EGYESÜLET

Elnök: Szabó Attila
9082 Nyúl, Cinege utca 115/A.
+36-30/623-7390

KÖRZETI MEGBÍZOTTAK

Szabó Arnold
+36-70/410-4425
Heinczinger Tamás
+36-30/415-9116

DR. CSENDES BÉLA KÖNYVTÁR

9082 Nyúl, Sport utca 18.
tereziapatai@gmail.com

Könyvtári katalógus:

<http://1025.netlib.hu/katalogus>

Bellovicsné Patai Terézia
könyvtárvezető
+36-20/922-5732

Nyitvatartás:

Hétfő és Csütörtök:
14.30 - 18.30

ÁLLATORVOS

Dr. Rácz Elemér
9082 Nyúl, Tavasz utca 48.
+36-96/540-026
+36-30/937-7083

Rendelési idő:

Hétfő - Péntek: 18:30 - 19:30

KÖZÉRDEKŰ

KULTÚRPERCEK

2025. június 4-én – kapcsolódva Győrújbarát, Tényő, Sokorópátka településekhez – a nyúli Trianon emlékműnél őrtűz gyűjtésével és a Himnusz közös eléneklésével emlékeztünk az első világháború következményeire.

2025. június 08-án Gyermekeknap a sportpályán. Az esős időjárás ellenére nagy volt az érdeklődés, jó hangulatban telt a délután.

2025. július 25-26. között az Ekecs – Apáczaszakállas Falunapon vett részt Nyúl község delegációja, ahol a szlovákiai testvértelepüléssel 2001 óta fennálló kapcsolatot megerősítve egyeztetésre kerültek a jövőbeli közös programok.

2025. augusztus hónapban a Magyar Máltai Szeretetszolgálat "Ajándékozz Te is Mosolytás-kát!" akciójához kapcsolódtunk, melynek keretében a településről is juttattunk el iskolatáskákat, tanszereket rászoruló gyermekek számára.

Szent István napi megemlékezés, koszorúzás, díjak átadása

Raff Tamás polgármester ünnepi beszédét követően Kiss Olivérné alpolgármester asszonnal együtt elhelyezték az emlékezés koszorúját Szent Ist-

ván szobránál. Ünnepi műsort Spissichné Gesztesi Zsófia irányításával a Kurjongatók együttes adott.

2025. szeptember 13. Falunap, a sportpályán. A rendezvény keretében fogadtuk a szlovákiai Ekecs testvértelepülésünk delegációját is.

A falunapi színes forgatag különböző műfajokkal tarkított fellépőkkel, játékokkal, főzőversennyel, látványos tűzoltóbemutatóval, tánccal, gyermekműsorral zajlott.

Bakos Gábor marcipánból készült dinoszauruszait tekinthették meg az érdeklődők szeptember hónapban, a Községi Színtérben megrendezésre kerülő kiállításon. A kis látogatók egy-egy dinoszaurusz foggal és élményekkel lettek gazdagabbak.

A nyúli Gyermekejóléti Szolgálattal közös szervezésben három alkalommal ruhabörzét tartottunk a Községi Színtérben.

Tóth Péter Lóránt versvándor szeptemberben a Radnóti Irodalmi Zarándokút rendezvénysorozat keretében látogatta meg a Pilinszky János Általános Iskolát, ahol nagy sikerű előadást tartott. A témához kapcsolódva a diákok rajzokkal fe-

jezték ki gondolataikat Radnóti munkásságáról.

Az Idősek Napja alkalmából ismét találkoztunk Nyúl település szépkorú lakosságával. Közel 230 fő jelenlétével zenés, táncos estét tartottunk, ahol alkalom nyílt beszélgetésekre, találkozásokra.

A Nemzeti Művelődési Intézet által meghirdetett "Közösségi mesék program 2025" program-sorozathoz kapcsolódva megírjuk Nyúl község meséjét, melyhez fiatalok és idősök is kapcsolódhatnak, cél a települési közösségi aktivitás ösztönzése, a kulturális örökség, településtörténet, helyi legendák, történetek, személyek, helyek, események megismerése.

Gyertyakészítő szakkört indítunk a településen, ahová várjuk az érdeklődőket, alkotni szeretőket.

Jókai emlékévé kapcsán indul a Jókai Olvasókör. Az író könyveinek közös olvasása és a gondolatok megosztása után egy nagyszabású kvízzel zárul a programsorozat.

Jelenleg a Falukarácsony szervezése zajlik, helyszíne a Polgármesteri Hivatal előtti tér és a Községi Színtér épülete. Közös énekléssel, finom falatokkal, zenés programmal készülünk, melynek záró pillanata a negyedik gyertya meggyújtása.

2026. évre nagyszabású rendezvény előkészítése zajlik. A Hungarikum pályázat keretében elnyert 2,5 millió forintos támogatást is felhasználva hagyományokra épülő Fröccsfesztivált tervezünk modern programokkal gazdagítva.

Zsolnay Janka
közművelődési munkatárs

TESTVÉRTELEPÜLÉSI KAPCSOLAT

ÚJRAÉLEDŐ TESTVÉRTELEPÜLÉSI KAPCSOLATUNK

Nyúl község delegációja örömmel vett részt a 2025. július 25-26. között megrendezett Ekecs-Apácaszakállasi Falunapon, amely községgel immár 2001 óta ápolunk szoros testvértelepülési kapcsolatot. Ez az együttlét nem csupán programok sorozata volt, hanem a magyar összetartozás és közösségi értékteremtés ünnepek határok nélkül, szível-lélekkel. Nyúl község képviselője büszkén járult hozzá ehhez a különleges élményhez.

Barátságokat kötöttünk, tapasztalatokat cseréltünk, és közösen ünnepeltünk Ekecs-Apácaszakállason. Számos új kapcsolat született, mély beszélgetéseket folytattunk, és izgalmas együttműködések körvonalazódtak a jövőre nézve.

TESTVÉRTELEPÜLÉSI TALÁLKOZÓ NYÚLON, KÖZÖS ÜNNEP ÉS ÚJ KEZDET

A hivatalos fogadást követően vendégeink megtekintették az összefogás eredményeként meg-

újult óvodaudvart, majd a Faluházban rendezett kiállítást, amely a nyúli és ekecsi művészek közös bemutatkozásának adott teret – erősítve a kulturális párbeszédet.

A sportpályán zajló főzőverseny ínycsiklandó fogásai után gyalogosan folytattuk utunkat, ahol Szabó Beáta és Fehér Hajnalika tárlatvezetésével mélyebb betekintést nyerhettünk településünk történelmi és szakrális örökségébe – a Kiállítóteremben és a Kápolnában.

A délután folyamán a Soós pincészetben csatlakoztunk a szüreti forgataghoz, majd közösen sétáltunk végig a méltán híres nyúli pincesoron, ahol a múlt és a jelen találkozott.

Az estét a Gammapolis zenekar koncertje koronázta meg, majd közös vacsorával zártuk a napot – tele nevetéssel, történetmeséléssel és a jövő terveivel.

A találkozó zárásaként László Tamás, az ekecsi delegáció vezetője megható szavakkal búcsúzott: „Nem tudok mást mondani: Köszönjük! Minden kapcsolatban vannak hullámvölgyek, a miénk az elmúlt

években jutott mélypontra. Most viszont másfél hónap alatt kétszer is találkoztunk, amellyel új közös jövőt építünk a 24 éve tartó kapcsolatunkban.”

Raff Tamás és Polák László polgármesterek a legutóbbi találkozójukon már a jövő évben esedékes 25 éves testvértelepülési jubileum méltó megünneplését tervezik, amelyre a 2026. június 19-20-án megrendezésre kerülő Nyúli Fröccsnapok keretein belül kerül sor.

Németh Dóra
jegyző

KITÜNTETÉSEK AUGUSZTUS 20-A ALKALMÁBÓL

Augusztus 20-a minden esztendőben egyszerre szól a múlt-ról és a jövőről: államalapító királyunk örökségéről, nemzeti megmaradásunk erejéről és közösségeink összefogásáról.

Ezen a napon nem csupán történelmi hagyatékunkat ünnepeljük, hanem mindazokat is, akik a jelenben munkálkodnak azért, hogy településünk gazdagabb, szebb és élhetőbb legyen.

Nyúl község ereje mindig is abban rejlett, hogy lakói nemcsak otthonuknak tekintik ezt a helyet, hanem küldetésüknek is: tenni érte, vigyázni rá, fejlődését szolgálni.

Polgármesterként meghatott büszkeséggel tölt el, hogy évről évre akadnak köztünk olyanok, akik példát mutatnak hűségből, kitartásból, szorgalomból és közösségi felelősségvállalásból. Ők azok, akik csendben, következetesen, sokszor a háttérben dolgozva formálják falunk mindennapjait, és akikre méltán tekinthetünk elismeréssel. A mai napon nekik mondtunk köszönetet – nem csupán oklevelekkel és díjakkal, hanem azzal is, hogy munkájukat szívből jövő hálával ismerjük el. Nyúl Községi Önkormányzatának Képviselő-testülete au-

gusztus 20-a alkalmából kitüntető címetek és tárgyjutalmakat adományozott azoknak, akik példamutató tevékenységükkel gazdagítják közösségünket, erősítik összetartozásunkat, és méltó módon viszik tovább településünk jó hírnevét.

NYÚL KÖZSÉG DÍSZPOLGÁRA IFJ. HORVÁTH NORBERT

A településért végzett kiemelkedő munkája elismeréseként ifj. Horváth Norbert részesült a „Nyúl Község Díszpolgára” címben.

Életútjában a szorgalom, a kitartás és a közösség iránti hűség egyaránt megjelenik. Gyermekkorától kezdve a családi vállalkozás értékei formálták szemléletét, később pedig saját cége, az In-Food 2000 Kft. révén vált a település meghatározó gazdasági szereplőjévé. Vállalkozása ma már több mint 40 embernek biztosít munkát, és jelentős árbevételével hozzájárul Nyúl pénzügyi stabilitásához.

Kötődése a falujához mindvégig töretlen maradt: a temető parkolója és kapuja újjáépítése során végzett önzetlen munkája ma is minden lakó számára látható, értékteremtő eredmény.

Norbert hálával és alázattal fogalmazta meg: életének fontos része, hogy ott segítsen, ahol szükség van rá, s jó hírért vigye Nyúlnak bármerre jár.

„NYÚL KÖZSÉGÉRT” KITÜNTETŐ CÍM ÁCSNÉ SZABÓ ILDIKÓ

Ácsné Szabó Ildikó kiemelkedő közösségi munkájának elismeréseként vehette át a „Nyúl Községért” Kitüntető Címet.

Ildikó számára Nyúl nem csupán lakóhely, hanem otthon, érzelmi és közösségi kötődés: családja generációk óta itt él, gyermekei a helyi közösségekben nőttek fel. A faluban mindig olyan emberként tekintettek rá, aki csendben, szívvel-lélekkel dolgozik – a Nyugdíjas Egyesület, az Egyházközség, valamint számos civil rendezvény támogatójaként.

Legfőbb szívügye a település virágosítása lett: a temető parkoló szigeteinek parkosítása, az ültetések és a virágosítás szeretetteljes gondozása marandó nyomot hagyott Nyúl arculatán.

Ildikó így fogalmazott: „Amit teszünk, azt önzetlenül tesszük, mert hisszük, hogy így helyes.” Kitüntetése ezért különösen megható: a közösség hálája és szeretete tükröződik benne.

TÁRGYJUTALOM LÜVI JÓZSEFNÉ (DUDI NÉNI)

Több évtizedes kiemelkedő szakmai és közösségi munkájáért tárgyjutalomban részesült Lüvi Józsefné, akit mindenki csak Dudi néniként ismer. Pénzügyi szakemberként 42 éven át szolgált a közigazgatást Nyúlon, Győrben és Pannonhalmán. A pénzügyi bizottság külsős tagjaként több mint 20 évig segítette az önkormányzat munkáját. Nyugdíjba vonulása után sem távolodott el a közösségtől: a Nefelejcs Nyugdíjas Egyesület aktív és vezetőségi tagja, a Falukórus lelkes énekes, rendezvények szervezője, közösségépítő.

Munkáját alázat, felelősségtudat és a közösség iránti mély elköteleződés jellemzi.

Mottója hűen tükrözi életútját: „Az élet szép, mi döntjük el, hogyan és miképp éljük.”

TÁRGYJUTALOM BEDŐK ZOLTÁN GÁBOR

Bedők Zoltán Gábor tárgyjutalomban részesült a településért végzett hosszú és önzetlen közösségi munkájáért.

Bár jelenleg Győrben él, identitásának fontos része, hogy „mindmáig nyúlinak vallja magát”. Vállalkozása, a Gabusz Kft. immár több mint 30 éve működik, és szorosan kötődik a faluhoz. Autóbuszos szolgáltatásaival és magánadományaival rendszeresen támogatja a civil szervezeteket, valamint az önkormányzat rendezvényeit. Az AUDI ETO női kézilabda csapata is a Gabusz Kft. buszával utazik.

Lokálpatriótaként minden kezdeményezés mellé odaáll, amely a közösség javát szolgálja. Hálával köszönte meg a falu bizalmát, és ígéretet tett, hogy

a jövőben is számíthat rá Nyúl minden lakója.

TÁRGYJUTALOM ÁBRAHÁM CSABA

Ábrahám Csaba munkássága, közösségi elhivatottsága és sokoldalú tevékenysége elismeréseként részesült tárgyjutalomban.

Csaba életét végigkíséri a Nyúl iránti szeretet: gyermekkorától kezdve aktív tagja volt a helyi közösségeknek – az iskolai énekkartól a tűzoltóságig, a honismereti kutatásoktól a csillagászati kezdeményezésekig. Munkáját mindig a tudás átadása, a hagyományok őrzése és a közösség építése határozta meg.

Több évtizedes pedagógusi pályája során tanítoként, ta-

nárként, intézményvezetőként és szaktanácsadóként dolgozott. A csillagászat iránti szenvedélye később közösségi formát is öltött: ő alapította az Androméda Községi Csillagászatot.

Helytörténeti kutatásai, közösségépítő munkája, kulturális és oktatási tevékenysége marandó értéket teremtett Nyúl számára.

A kitüntetettek munkája példaként állhat mindannyiunk előtt. Ők azok az emberek, akik nélkül egy falu nem fejlődhetne, nem gazdagodhatna, nem maradhatna meg. Köszönet nekik – tisztelettel, hálával és szeretettel.

Raff Tamás
polgármester

BÖLCSŐDE ÉS ÓVODA

60 ÉVES JUBILEUM ÉS ÓVODAUDVAR ÁTADÓ ÜNNEPSÉG

2025. október 22-én ünnepi műsorral emlékeztünk óvodánk fennállásának 60 éves évfordulójáról. Az ünnepségen került sor a felújított óvodaudvar ünnepélyes átadására is.

Meghívott vendégeink között köszöntöttük az óvoda és intézmény korábbi vezetőit, nyugdíjas és aktív dolgozóinkat, Nyúl község polgármesterét, jegyzőjét, az önkormányzat képviselőtestületének tagjait és külső bizottsági tagjait, Nyúl község díszpolgárait, a Pilinszky Iskola igazgatóját és igazgatóhelyettesét, községünk gyermekorvosát és asszisztensét, az intézmény Szülői Közösségének tagjait, az óvodaudvar felújításában részt vevő kivitelezőket, kiemelt támogatókat és segítőköt.

Jubileumi rendezvényünket az óvodások műsora nyitotta. A Nyuszi csoportos gyermekek a Tücsök kisasszony és egérke lakodalma című mesével, az óvoda Eszterlánc Néptánc csoportjának tagjai pedig gyermekdalokból összeállított játékfűzéssel köszöntötték a vendégeket. Felkészítőik: Kincsesné Pardavi Judit és Réfi Edina óvodapedagógusok, valamint Horváth Piroska óvodapedagógus és gyermeknéptánc oktató.

A gyermekek műsora után Raff Tamás polgármester köszöntötte a jelenlévőket, ünnepi beszédében méltatta és megköszönte a 60 év pedagógiai munkáját, eredményeit.

Bán Csabáné, az intézmény jelenlegi igazgatója az óvodatörténeti visszaemlékezés után

emléklappal és virággal köszöntötte az óvoda, intézmény korábbi vezetőit, akik közül jelen volt Ősz Imréné Dudi néni (óvodavezető 1986-2005 között), Farkas Katalin (intézményvezető 2005-2011 között), valamint Sümeginé Balogh Barbara (intézményvezető 2011-2018 között). Az első óvodavezető, Varga Antalné jelenleg 85 éves, Budapesten egy nyugdíjasotthonban önálló lakásában él, lánya közelében, onnan üdvözlő szeretettel minden jelenlegi és volt kollégát. Nagy szeretettel gondol vissza a nyúli óvodában töltött évekre, gondolatait az ünnepség után telefonon osztotta meg velünk. Varga Antalné Margit néni 1965-től 1978-ig vezette az óvodát.

A polgármester és igazgató virággal és emléklappal köszöntötte az intézmény (óvoda, bölcsőde és főzőkonyha) nyugdíjas és aktív dolgozóit.

Az óvoda 60 éves történetének legújabb eredménye az összefogással megvalósult óvodaudvar-felújítási projekt, melyről Bán Csabáné igazgató és Raff Tamás polgármester tájékoztatták a vendégeket. Megköszönték a kivitelezőknek, a kiemelt támogatók és segítők munkáját, támogatását.

Az ünnepség zárásaként a 60 év tiszteletére készült emléktábla felavatására, Az emléktábla elkészítését és felajánlását

köszönjük a Kő-Dekor Kft-nek és ügyvezető igazgatójának, Albert Levente Úrnak! Megemlékeztünk azokról, akik 60 évvel ezelőtt lehetővé tették Nyúl községben az óvoda alapítását és megteremtették hozzá a feltételeket, azokról, akik társadalmi munkában dolgoztak a megvalósításon, valamint azokról is, akik az elmúlt 60 évben az intézményben dolgoztak, de sajnos már nem lehetnek közöttünk.

Ezután az óvodaudvar ünnepélyes átadójára került sor. A felújított óvodaudvart Hegedűs András okleveles kertészmérnök mutatta be a jelenlévőknek. Az udvar megtekintése után a vendégeket az óvodatörténeti és udvarfelújítási kiállításra invitáltuk.

Az ünnepséget állófogadás és kötetlen beszélgetés zárta. Az állófogadásra az ételt az intézmény főzőkonyhájának szakácsa, Simon Gyöngyi és a konyha dolgozói készítették.

Bízunk benne, hogy jubileumi ünnepségünk megszerzésével, a múlt méltó emlékével, valamint jelenlegi pedagógiai szakmai munkánkkal példát tudunk mutatni a jövő nemzedékének, és további sok-sok évtizedig lesz intézményünk, a Nyúli Aranykapu Óvoda és Bölcsőde a település magas színvonalú köznevelési intézménye.

Bán Csabáné
igazgató

ÓVODAUDVAR FELÚJÍTÁSA ÖSSZEFOGÁSSAL

Az óvodaudvar felújítását a 20 év alatt elhasználódott gumilapok és a kiemelkedő fagyóke-rek balesetveszélyessé válása, valamint a „kis játszótér” víz-elvezetési problémái tették szükségessé. A projektet 2023 őszén indítottuk Kiss Gergő jótékonyági orgonakonzertjével, amit ezúton is köszönünk mind Gergőnek, mind pedig azoknak, akik a koncertre támogatójegyet vásároltak!

Majd érkeztek a kisebb-nagyobb összegű felajánlások a Nyúli Óvodás és Bölcsődés Gyermekéért Egyesület számlájára. Köszönjük mindenkinek, aki bármilyen összegű befizetéssel hozzájárult a projekt megvalósításához!

Köszönjük az Óvoda és Bölcsö-de Szülői Közösségének támogatását is, akik a 2024 február-jában rendezett Jótékonyági bál teljes bevételét, valamint 2025-ben egy jótékonyági sü-tivásár bevételét ajánlották fel erre a célra, valamint köszön-jük a szülőknek, vállalkozóknak, akik a Szülői Közösség rendez-vényeit bármilyen formában segítették!

Köszönet a Fialatokért Együtt Kulturális Egyesület képviselőinek is, akik a 2025. áprilisi ren-dezvényükön szervezett pala-csintavásár bevételével egé-szítették ki az összegyűlt ado-

mányt. Az Ízek Világa egy óvo-dás csoport családi napjára rendelt nagyobb mennyiségű étel árát ajánlotta fel. Köszönjük!

2024 nyarán az óvodaudvar "Kis játszótérnek" felújítására kész kivitelezői tervekkel rendelkez-tünk, de az addig összegyűlt összeg sajnos a megvalósításra még nem volt elég.

További támogatásokkal együtt 2025 nyarán az óvoda Egye-sületének számláján összegyűlt felajánlás meghaladta a 8 millió Ft-ot!

2025-ben Raff Tamás polgár-mester által összehívott Vállalkozói Fórumon ismét felme-rült az udvar felújításának szükségessége, mellyel a jelenlévők is egyetértettek. Kiss Olivérné alpolgármester felkarolta az ügyet, és nagyobbat álmodott, mely az egész óvodaudvar fel-újítását foglalta magába. Móricz Attiláné javaslatára polgármes-ter úrral és több képviselővel megalakították az Összefogás Nyúl Községért Egyesületet, a-hova további vállalkozói és egyéb felajánlások érkeztek több, mint 4 millió Ft összeg-ben, így 2025. július 18-án el-kezdődhetett a felújítás. Az ügy mellé állt Buzás Tiborné kép-viselőasszony is.

Köszönjük alpolgármester asz-szony, képviselő asszony és Móricz Attiláné áldozatos szer-vező, önkénteseket összefogó, adománygyűjtő munkáját, kö-

szönjük a képviselők, szakem-berek, vállalkozók támogatását, a szülők, a lakosság, az önkor-mányzati és óvodai dolgozók segítő munkáját, mellyel hozzá-járultak, hogy az álom valóra válhasson!

Köszönetünket fejezzük ki He-gedűs András okleveles kertész-mérnöknek, akinek a tervei a-lapján készült az udvar zöld területeinek kialakítása, az öntö-zőberendezés és udvari ívókút kiépítése, és aki végig felügyelte és irányította a munkafolyama-tokat!

A két Egyesület számláján ösz-szegyűlt összeget az Önkor-mányzat 10,5 millió forinttal egészítette ki, hogy a tervezett munkák maradéktalanul meg-valósulhassanak! Köszönjük!

Kivitelezők: BaraToys Kft., Lang-Szolg Kft., Liliom Kertápolás Kft., Vatom Hungária Kft.

Kiemelt támogatók: Nyúl Köz-ség Önkormányzata, Tájékpész Kft. Gróf András, In-Food Kft. Hor-váth Norbert, H4Y Készházak Kft. Tápszentmiklós, Hegedűs András okleveles kertész-mér-nök

Kiemelt segítők: Berényi Adri-enn, Bakos Kristóf és Bakosné Czeller Andrea, Csánki Norbert, Drapán András, Farkas Katalin, Ódor Szilárd, Sárközi Mónika, Szabó Zsolt, Tóth-Baltás Ádám, Zsédely György és még kb. 80 fő önkéntes segítők.

Köszönet az összefogásért, köszönet mindenkinek, aki a-nyagi támogatással, munkával hozzájárult, hogy szeptember-ben az óvodás gyermekek egy megújult, biztonságos, szép és modern udvart vehettek birtok-ba.

Bán Csabáné
igazgató

AZ ÖSSZEFOGÁS EREJE – MEGÚJULT AZ ÓVODAUDVAR

Amikor 2024 őszén képviselői munkám során felkerestem a település intézményeit, az óvoda udvarának állapota különösen aggasztó problémaként merült fel. A régi gumilapok balesetveszélyessé váltak, a vízelvezetés hiányosságai miatt pedig eső után sokszor napokig nem tudták használni a gyerekek a területet. Az óvoda vezetése már korábban jelezte a gondokat, és az óvodai egyesülettel 2023-tól saját rendezvények bevételéből és adományokból kezdtek gyűjteni a felújításra. Bár 7 millió forint összegyűlt, ez nem volt elegendő a teljes átalakításhoz.

2025 tavaszán indult el az a közös munka, az önkormányzat, helyi vállalkozók, szülők és magánszemélyek összefogásával sikerült további forrásokat bevonni. Az Összefogás Nyúl Községért Egyesület számára vállalkozók és magánszemélyek további 4 millió Ft-ot ajánlottak fel. Az önkormányzat 6,5 millió forinttal támogatta a projektet, majd a Nyúli Óvodás és Bölcsődés Gyermekéért Egyesület közbenjárására újabb 3,5 millió forint érkezett. Így összesen több mint 21 millió forintból újulhatott meg a teljes udvar. Az eredeti tervek és költségbecslések alapján ebből az összegből csak az óvodaudvar egyik fele újulhatott volna meg.

A kivitelezés során, melynek szakmai irányítója Hegedűs András, okleveles kertész-mérnök volt társadalmi munkában, nemcsak az udvar burkolata és vízelvezetése lett korszerűbb, hanem modern öntözőrendszer, ivókút és biztonságos játszóeszközök is helyet kaptak. A szülők, pedagógusok és önkéntesek aktív részvételével a játékok felújítása, festése, valamint a faele-

mek cseréje is megtörtént. A közösség erejét mutatja, hogy sokszor késő estig dolgoztunk, hogy minden időben elkészüljön. A jövőre gondolva egy robotfűnyíró is beszerzésre került, amely biztosítja, hogy az udvar mindig rendezett legyen, és már 1 év alatt megtérül az ára.

Ez a felújítás nem csupán építkezés volt, hanem igazi közösségi összefogás. Bár a kezdeményezésemmre gyorsult fel a beruházáshoz szükséges feltételek megteremtése, a sikerhez elengedhetetlen volt

mindenki munkája, támogatása és kitartása. Bebizonyosodott, hogy ha a település lakói, intézményei és vezetése közösen dolgoznak, akkor a gyerekek számára biztonságos és korszerű környezet teremthető.

Hálás köszönet mindenkinek, aki hozzájárult ehhez a közös eredményhez – legyen az anyagi támogatás, kétféle munka vagy akár csak egy tál sütemény a segítőknek.

Kiss Olivérné
alpolgármester

PILINSZKY JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLA

AZ ÉV TANÍTÓJA

Szabó Bea, iskolánk kiváló pedagógusa, a Győri Tankerületi Központ által alapított Év Tanítója díjban részesült, melyet ünnepélyes keretek között 2025. június 12-én vett át a tankerület dísztermében. Szabó Bea tanulmányait a Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolai Karán végezte, majd Sopronban, a Benedek Elek Pedagógiai Karon szociálpedagógus-családpedagógus képesítést is szerzett. 1995-től Tarjánpusztán, a Boros József Általános Iskolában, majd 2011 óta a nyúli Pilinszky János Általános Iskolában dolgozik. Az intézményhez való kötődése rendkívül szoros, hiszen amellett, hogy Nyúlon nőtt fel, szülei és gyermekei is ide jártak iskolába, ő maga is itt tanult nyolc évig. Kiemelkedően fontosnak tartja az iskola és a falu kulturális életének összekapcsolását.

Az intézmény értékrendjének megfelelően végzi tevékenységét, munkáját következetesség, igényesség és hatékony szakmaiság jellemzi. Szívügyének tekinti a néphagyományok ápolását, az iskola hagyományait és a település sajátosságait szem előtt tartva egy-egy jeles napi népszokás felelevenítésével – mint a Luca-nap, betlehemezés, Gergelyjárás, kiszézés, pünkösődés – színesíti a gyermekek iskolai életét.

Az intézmény életében aktívan vesz részt, innovatív szemléletével és fejlesztő tevékenységeivel segíti kollégái munkáját. Az alsós munkaközösség vezetőjeként fiatalos lendületével és tenni akarásával példát mutat, motiválja a tantestület tagjait. Ötleteivel, hozzászólásaival konstruktív, építő jelleggel vesz részt a nevelőtestület munkájában, amelynek szerves, meg-

határozó és nélkülözhetetlen tagja.

Évtizedek óta folyamatos publikációs tevékenység jellemzi: a tanítás során, a különféle műsorok összeállításánál és projektek megvalósítása közben szerzett tapasztalatait, oktatással kapcsolatos gondolatait fogalmazza meg. Számos beszámolót írt Nyúl község kéthavonta megjelenő újságjába, valamint az iskola honlapjára is különböző iskolai megmozdulásokról, szakmai eseményekről, eredményekről.

A tehetséggondozás és a felzárkóztatás területén is maradandó munkát végez. Kiemelten kezeli a tehetséges gyerekeket, számos versenyre készítette fel tanítványait, akik szép eredményeket értek el a Bolyai Anyanyelvi Versenyen, a Dr. Timaffy László Megyei Néprajzi Versenyen, az Arany János Országos Szavalóversenyen, valamint különböző kistérségi versmondó-, prózamondó-, szövegértési- és szépíróversenyeken. Odaadón foglalkozik a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő diákokkal is, differenciált ellátást biztosít számukra, amely nála nemcsak módszertani eszköz, hanem természetes része a mindennapoknak. Fontosnak tartja a családok megismerését, átérzi a problémákat, és mindent megtesz azért, hogy segítsen ezek megoldásában. Munkáját nagy odafigyeléssel és szeretettel végzi, a gyermekek értelmi és érzelmi fejlődését mindenek elé helyezve.

Magas szintű szakmai tevékenységét iskolán kívül is folytatja. 2007-ben jelent meg egykori munkahelyének, a Tarjánpusztai Boros József Általános Iskolának iskolatörténeti kiadványa, amelyhez kutatásokat végzett, interjúkat készített, a gyűjtött anyagot feldolgozta és össze-

állította. Célját, hogy egy kis iskola ne merüljön feledésbe, elérte.

2012-ben Hegybeli, albeli, falusi és az „új” – Nyúl község iskolái címmel kiadványt jelentetett meg, amelyhez levéltári gyűjtéseket végzett, egykori tanulóktól adatokat, történeteket, tárgyakat gyűjtött. A könyvből befolyt összeget kérésére az iskola udvarának fejlesztésére fordították.

2014-től a Nyúl Község Önkormányzata Értéktár Bizottságának tagja, amely által feladatának tekinti alsó tagozaton megmutatni és tanítani lakóhelyének természeti, épített, szakrális értékeit, emlékeit.

2021-ben a Tradíció országos néprajzi gyűjtőpályázatra beadott pályamunkáját díjjal jutalmazták.

Tanórán kívüli munkájában rendkívül kreatív. Múzeumok állandó és időszakos kiállításait tekinti meg a gyerekekkel, könyvtárlátogatásokkal segíti az olvasóvá nevelést, túrákat és kertbejárásokat szervez, kulturális és szabadidős programokban gazdag osztálykirándulásokat valósít meg.

Kedves Bea Néni! Gratulálunk!

Tóthné Szász Veronika,
Kiss Augustza

KIÁLLÍTÓ-TÉR ANYAGÁNAK HASZNOSÍTÁSA PEDAGÓGIAI MUNKÁNKBAN

Nyúl község Értéktára 2014-ben alakult meg. Az egy évtizedes munkáról Szűcs Mihály az értéktár életre hívója és elnöke egy kiadványt állított össze Nálunk az érték a mérték címmel. Ebben évekre bontva olvashatunk az értéktár bizottság által elvégzett értéktár, -mentő, -őrző, -átadó munkáról.

Egyik nagy sikerünknek könyvelhetjük el, a Kiállító-tér létrehozását, mely Nyúl község néprajzi és természeti értékeit hivatott bemutatni a régi, „hegybeli” tűzoltószertárban.

2023. november végén T. Városi Ágnes tájházi referens, a győri Rómer Flóris Művészeti és Történelmi Múzeum főmuzeológusa helyszíni szemlét tartott, melyről feljegyzés is készült.

„Összességében a lelkes helyi közösség által létrehozott és hasznosított kiállítás jó alapot nyújthat a lakosság számára szűkebb környezete, faluja megismerésére. Mivel a cél elsősorban a közösség identitásának erősítése, a legfontosabb szempont, hogy minél többen magukénak érezzék. A tájháznak nagy előnyére válik a pedagógusok szerepvállalása, de az is fontos, hogy az önkormányzat a továbbiak-

ban is segítse a kiállítás fenn tartását.”

Ahogy a kiadványban is olvasható, a „minimúzeum” legnagyobb értéke az a többlet, amit mi, a helyi iskolában tanító pedagógusok teszünk hozzá. Nevelőtestületünk minden tagja megtekintette már a kiállítást, többen be is építettek tanóráikba egy-egy látogatást foglalkozással összekötve.

Orossné Pohárnik Jolán magyartörténelem szakos, Nagyné Németh Anita történelem-német szakos, Rátné György Anna tanító német szakos kollégáimmal tettem a megnyitás után egy-egy látogatást és feljegyeztünk mindent, ami a pedagógiai hasznosítást illetően ott helyben eszünkbe jutott.

Nem túlzok, amikor azt mondom, dőltek belőlünk az ötletek. Ezek többségét egyelőre a tarisznyánkban tartogatjuk. Maradva a valóság talaján azok kerültek előtérbe, melyeknek megvalósítása a költséghatékony, vagy költségmentes.

Jolika 7-8. osztályosok számára, Anita 5-6. osztályosoknak, Anna második osztályosoknak szerkesztett játékos-rejtvényes feladatsort. Mint alsó és akkor elsős tanító néni én inkább a tevékenykedtető, differenciáltan és többször felhasználható interaktív kirakóst, szó-, szótag- és képkártyákat szerkesztettem.

Érdeemes megnézni, amikor egy-egy csapat gyerek érkezik:

- írótláblával, tollal a kezükben mászkálnak gyűjtik a válaszokat,
- izgalommal keresik a rejtvényre a megoldást,
- egy tárgy bemutatása során próbálják kitalálni hogy mi lehet, hogyan és mire használták,
- kézbe fogva a tárgyakat eljátszák annak használatát
- érdeklődéssel időnként meglepődéssel hallgatják lakóhelyük rekorder paramétereit,
- kérdéseket tesznek fel a látottakkal kapcsolatban,
- rácsodálkoznak egy-egy otthon sutba dobott, itt kiállított tárgyra.

Korunkra jellemző haszonelvű személetről fakadóan gyakran születik a kérdést: mi a haszna, van-e haszna ezeknek az ismereteknek, tematikusan felépített, gyerekeknek szóló foglalkozásoknak? Mi célból visszük el a gyerekeket?

Szeretnénk:

- olyan ismereteket átadni, melyek eltűnően vannak mindennapjainkból, de még élénken élnek az irodalmi alkotásokban, történelmi leírásokban, melyek ezáltal érthetőbbé válnak számukra,
- lakóhelyünk értékeit megismertetni, újakat felfedeztetni, őrizni, ápolni, átadni,
- tapasztalati ismeretszerzésre lehetőséget adni,

- környezeti és kulturális értékeinkért vállalt felelősségérzet kialakítani,
- folyamatosan fejleszteni, bővíteni a játékos, rejtélyes feladatokkal a meglévőket, digitalizált tartalmakat létrehozni.

Ez a kis „minimúzeum” nem csak régi repedezett, poros, patinás tárgyak gyűjteménye, hanem olyan hely, ahol a múlt megelevenedik, a gyerekek kezébe adott tárgyak által szó szerint kézzelfogható közelségbe kerül, az ismeretszerzés játékos, közösségi élménnyé válik.

Az ide látogató gyerekek összefüggéseket fedezhetnek fel: egy-egy régi eszköz milyen szerepet töltött be a régi emberek mindennapi életében, van-e ennek mai életünkben megfelelője, ha van, hogyan, mire használjuk. Jó példa erre a négy lábon álló krumplinyomó és mai társai, vagy a szenes vasaló és egy mai vasaló összehasonlítása.

A már meglévő és a terveinkben szereplő feladatok, kreatív tevékenységek, a tárgyakkal való ismerkedés és interakció segítik az iskolában folyó pedagógiai munkánkat, szorosan vagy lazán de kötődik a tananyaghoz, legyen az bármelyik tantárgy tartalma.

Átlépve a „klasszikus” múzeumi szokásokat, határokat itt a gyere

rekek nem passzív nézői, hanem a tárgyak aktív életre keltői. Ezért vannak másodpéldányaink több tárgyból is. Meggyőződésünk, hogy a kiállításon szereplő néma tárgyak „megszóllaltatása” által megelevenedik a múlt. Például: tisztálkodás régen és ma: Hogyan mosakodnál meg egy lavórban?

A Kiállító-tér tehát nem csupán a múlt őrzője, hanem jövőnk, közösségünk jövőjének fontos formálója is. Büszkék vagyunk rá, hogy pedagógiai munkánkkal hozzájárulhatunk ahhoz, hogy Nyúl község értékei ne csupán fennmaradjanak, hanem élő módon tovább öröklődjenek az eljövendőkre.

Képek, szöveg:
Szabó Bea

PILINSZKY JÁNOS
ÁLTALÁNOS ISKOLA
9082 Nyúl, Jókai utca 21.
+36-96/364-046
iskola@pilinszky-nyul.eu
www.pilinszky-nyul.eu

Kiss Augusztia igazgató
+36-20/598-8887

NYÚLI ARANYKAPU
ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE
9082 Nyúl, Kossuth L. utca 50.
+36-96/364-042
ovoda@nyul.hu
www.ovoda-nyul.hu

Bán Illés Csabáné igazgató
Telefon: +36-20/611-0656

BÖLCSŐDEI EGYSÉG
9082 Nyúl, Jókai u. 11.
+36-96/364-423
nyuszibolcsi@gmail.com
www.ovoda-nyul.hu

Bálintné Szelenszky Gabriella
bölcsődevezető
Telefon: +36-20/589-2627

KÖZÉRDEKŰ

MÁRTON NAP AZ ALSÓ TAGOZATON

„A boldogságot csak az bírja el,
aki elosztja. A fény csak abban
válik áldássá, aki másnak is
ad belőle. (...) ...segíts, adj enni,
adj ruhát, mindenkire vigyázz
úgy, mint magadra (...) Amit
szerzel, amit elérsz, amit tudsz,
amit átélsz, osszad meg. (...) fe-
lelős vagy minden emberért,
aki veled él, s el kell számolnod
minden fillérrel, amit magad-
ra költesz, minden örömmel,
amit magadba zártál, és min-
den boldog pillanattal, amit
magadnak tartottál meg.(...)”
(Hamvas Béla: A láthatatlan történet)

Hamvas Béla gondolatait egy-
fajta üzenetként is értelmezhet-
jük a mai kor embere számára.

Az ember törekeny. Kisebb-na-
gyobb közösségek jelentik a
kapaszkodót a nehézségekben.
Egymásra vagyunk utalva,
egész életünket végigkíséri a
segítségnyújtás gesztusa.

Neked van palástod? Köpönyeg,
amit megfelezel? Mindenkinek
van a szívében, mert egy jó szó,
a segítő szándék is lehet palást.

A palástot a szívünk mélyére,
magunkba pillantva, a segítség-
re szoruló a környezetünkben
körbenézve látjuk meg. Szent
Márton a didergő koldust a sze-
mével és szívével is észre-
vette megfelezte köpenyét és
ráterítette. Másfél évezreddel
később a francia író Antoine de
Saint-Exupéry elárulta a titkot:
„Jól, csak a szívével lát az em-
ber, ami igazán lényeges, az a
szemnek láthatatlan.”

Az iskolában, alsó tagozaton a
jeles napok közül talán Szent
Márton napja a legalkalmasabb
arra, hogy a gyerekeknek is
érthetővé tegyük a fenti gon-
dolatokat, ne csak a szemünk-
kel, hanem a szívünkkel is lás-
sunk.

Ennek meg- és átélését segítik
a Márton-nap köré szervezett
tevékenységek, melyeket ebben
a tanévben a megszokott mó-
don, Márton hetében szerveztük
a harmadik évfolyam számára a
szülők gyerekek, tanítók együtt-
működésével. A három osztály
együtt készült Tóthné Szász
Veronika, Román Katalin és
Szabó Bea tanító néikkel.

Szinte az összes tanórát átszötte
a jeles napra való készülődés:
Technikán lámpások készültek,
rajzórán Márton életéről raj-
zoltak, színezték, énekórákon
dalokat, olvasásórákon verseket,
jeleneteket tanultak, játszottak
el. Napköziben mézeskalácsot
sütöttek.

A programhoz a gyerekeknek
szervezett klubdélutánnal az
első és a második évfolyam,
Lüvi-Funk Alexandra, Nebehaj
Tímea, Sass Borbála Dóra tanító
nénik vezetésével, csatlakoztak.
Az előadás okozta izgalmat

melengető teával, pogácsázás-
sal, kötetlen beszélgetéssel, tár-
sasjátékozással oldottuk, majd
gyerekekben imbolygó a
lámpások fényénél énekszóval
körbejártuk az iskolát.

„A lámpásom a kezemben
és szívemben nő a remény.
Az égen ragyog egy csillag
a Földön ragyogok én.
A csillagfény a földre ér
és lassan a szívemhez ér.”

Nagy örömünkre csütörtökön
délelőtt az Aranykapu Óvoda
nagycsoportosai jöttek át, meg-
tekintették az elsősök műsorát,
majd bekukkantottak egykori
csoporttársaik életébe: körbe-
járták az elsősök tantermeit.

„Szent Márton a köpenyét vág-
ta ketté, ti pedig ezt a kis mé-
zeskalács-szívet osszátok meg
szeretteitekkel!” – hangzott el a
műsor végén.

Köszönjük mindenkinek, aki
Szent Márton hetében oszto-
zott velünk az ünnepi pillana-
tokban, illetve példáját követve
megosztotta velünk idejét,
munkáját, készítményeit.

Képek, szöveg:
Szabó Bea

BORBARÁT DALKÖR

Pár mondatban ismertetném az idei évben végzett munkáinkat, fellépéseinket és a dalkör még hátralévő, 2025. évi programjait.

Fellépéseink sorrendjében első helyen áll településünk fontos eseményein – nemzeti ünnepeink, falunap, borversenyek díjkiosztója – való részvétel.

Ez évben is felkérést kaptunk a Győri Fröccsnapok megnyitójára, az ekecsi falunapra, a gönyői hajósnapra, a győrújbaráti, ásványrői, gecsei kórustalálkozókra. Idén is megrendezésre

került a hagyományos Márton-napi találkozónk, melyre meghívtuk a velünk kapcsolatban álló dalköröket és az önkormányzat képviselőit.

December hónap ünnepi hangulatban, az adventi fellépésekkel telik el. Szerepléseink Nagyabonyban kezdődnek,

Nyúlon folytatódnak és Pannonhalmán, a János-napi boráldáson fejeződnek be.

Kérem, tiszteljenek meg bennünket nyilvános fellépéseink meglátogatásával!

Pekker Béla

KÖRNYEZETTUDATOSSÁG

Az év vége felé haladva, ha visszatekintünk az elmúlt hónapokra, a 2025-ös évre, könnyen lehet az az érzésünk, hogy a természet, az időjárás ismét más arcát mutatta, s olyan jelenségekkel kellett szembenéznünk, amelyekre korábban nem volt példa. A hihetetlenül száraz tél és tavasz, majd hirtelen érkező özvízszerű esők, s mellettük extrém módon gyakorivá váló szeles napok, egyre többször borítják fel az eddig megszokott, az időjárásról alkotott képünket. Ezek mind csak egy-egy szeletei a megváltozott klímának, amely körülvesz minket, s amelyre új, eddig talán nem megszokott válaszokat kell adnunk.

Vidéki településként a zöldfelületek nagyon meghatározóak a lakosság mindennapjaiban, beleértve a közterületeket és a házakat körülvevő udvarokat is. A zöldfelületek tervezésénél, kialakításánál és későbbi ápolásánál azonban

új elveket érdemes figyelembe venni. Ezen új elvek középpontjában a fenntarthatóságnak kell állnia.

Tudom, hogy ez a szó mostanában kezd nagyon elhasználandni, hiszen túl sokan használják sajnos gyakran valós tartalom nélkül.

A zöld területek fenntartható szemléletű kialakítása azonban nem odázható el.

MIT JELENT EZ A GYAKORLATBAN?

Minden növényzet, akár a cserje, akár a fás vagy lágyszárú vegetációt értve, de a gyepes felületeket is a megváltozott klímához illeszkedő fajokból, fajtákból kell, hogy felépüljön. Figyelembe kell venni az öntözési lehetőségeket, ugyanis a csapadékmennyiség csökkenése mellett annak az eloszlása is nagyon egyenlőtlené vált. Kulcsfontosságú a vízmegtartás, a talajra jutó víz legesleg-

jobb hasznosulása. A víz óriási kincs, és egyre nagyobb lesz. Településünkön is sajnos előfordul a talajvíz mélyebbre húzódása, egyes kutakból nem lehet már elegendő vizet kitermelni. A víz közös kincsünk, nagyon fontos megfelelően vigyázni rá és egyáltalán nem pazarolni. Ez nagyon hangsúlyos a mesterséges vízutánpótlás vagyis az öntözés esetében, illetve a csapadék esetében is.

ALKALMAZÁS A MINDENNAPOKBAN

Olyan megoldásokat kell alkalmazni, amellyel a talajra hulló víz a legjobban hasznosul, vagy a növények számára felvehető módon, vagy a talajvízbe jutva ott „raktározásra” kerül. Csökkenteni kell a vízfolyást, lassítani a víz sebességét, hogy a talajnak minél több ideje legyen felszívni. Amikor nagyobb növényt, cserjét vagy díszfát ültetünk nem véletlenül javasolt a minél nagyobb ültetőgödör. Fáknál ideális esetben az 1 méterszer 1 méteres és legalább 60 centiméter mély ültetőgödör a javasolt. Termé-

szetesen a növények gyökérabdája nem ilyen méretes a legtöbb esetben, azonban a gyökerek körüli minél nagyobb felületen a talaj megglazítása egyrészt elősegíti a talaj gyökerek általi átszövését (ezzel jóval nagyobb felületről képesek a növények a vizet felvenni), másrészt a laza talajra hulló vízcseppek könnyebben szívárognak le a növények gyökérzónájába.

Kulcsfontosságú elem a talaj takarása, s ezzel a kipárolgás jelentősen csökkenthető, több vizet lehetséges a talajban megtartani. Teljesen természetes módja a talajtakarásnak az ágdarálék, faapríték, fenyőkéreg takarás. (Ráadásul ezen természetes takaróanyagok bomlása során kialakul egy komposztréteg, amely a kipárolgás csökkentése mellett javítja a talaj szerkezetét, kialakul benne egy megfelelő talajélet, amely nagyon fontos eleme egy jól működő talajrendszernek, s nem utolsósorban csökkenti a gyomosodást is.)

A talaj kavicsos burkolása kevésbé követendő példa, ugyanis a kavicsok a nyári melegben felmelegednek, majd napnyugta után sugározzák vissza a hőt, ezzel tovább növelve a kert

hőmérsékletét (akár egyes növényeket meg is égethet a visszasugárzott hő) és csökkentve a levegő páratartalmát.

A talaj kipárolgásának, felmelegedésének csökkentésére és így közvetve a vízmegtartásra nagyon jó megoldás az úgynevezett árnyékoló növények használata. Ők olyan, jellemzően lágyszárú növények, amelyek magasabba, akár 30-50 centiméteresre is megnőnek és sűrű lombzatukkal árnyékolják a talajt. Gyakori, hogy virágzatukkal még plusz díszítő értéket is adnak, illetve méhlegelőként is funkcionálnak. Természetesen nem keverendő össze a gyomos felületekkel, de kevésbé használt részeken, akár az udvarokban, akár a közterületeken remek megoldást adhatnak. Ráadásul ezen felületek nem igényelnek rendszeres kaszálást, fűnyírást, így fenntarthatósági szempontból is nagyon remekek. Plusz adalék az ezekben a felületekben kialakuló nagyon aktív talajélet, illetve a növények között számtalan rovar talál magának otthont.

Apropó rovarok. A környezet-tudatos szemlélet egyik alapkövét kell, hogy alkossák. Nem

lehet eleget hangsúlyozni a méhek fontosságát, hiszen a növénytermesztés egyik fontos alappillérei. Különösen meghatározó a védelmük, s nem elég tenni értük, a gyermekeknek már kiskoruktól fogva tanítani kell, hogy nem félni kell tőlük, hanem óvni, védeni, tisztelni és csodálni őket. A méhek mellett még nagyon sok hasznos rovar van akiknek óriási szerepük van az ökoszisztéma működésében, a parkosítás folyamán annak is szempontnak kell lennie, hogy számukra is megfelelő életteret biztosítsunk. A sokszínű növényültetések, a mulcsos talajtakarás mind kedvező a rovarok számára, de lehet a kertekbe, s közterületekre úgynevezett „rovarhoteleket” is készíteni, amelyek nagyon sokféle rovar számára szolgálnak otthonnul.

A közterületi parktervezés sarokkövei napjainkban a vízmegtartás, a biológiai sokszínűség fenntartása és érdemes a családi ház kerteknél is ezekre törekedni.

A víztakarékosság egyik fontos eleme a megfelelő növények kiválasztása. El kell dönteni, hogy mely felületeket kívánjuk öntözni, s csak azokra a felületekre szabad intenzív növekedésű, magas igényű növényeket tervezni. Például nagyon sok lágyszárú, egynyári virág csak rendszeres öntözés mellett képes megfelelően növekedni, illetve csak úgy lesz megfelelő díszértékű. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján csak a nagyon intenzív díszet kínáló felületekre kerülnek egynyáriak, ahol az öntözés ténylegesen megoldott, s nagyon sok felületen az évelő növények kezdik átvenni az egynyáriak helyét. Egyrészt az évelők között nagyon sok kimondottan jó szárazságtűrűsű faj és fajta található, amelyek minimális csa-

padék mellett is megfelelően díszítenek, másrésztől, ahogy a nevük is mutatja évelők, azaz több éven át képesek ismét kihajtani, nem szükséges minden évben az újra telepítésük. Közterületeken ez is komoly szempont, s fontos előrelépés a fenntarthatóság irányába.

A gyepek egy különleges és érdekes szelete a kertészeti kultúráknak. Az igazi haragos zöld gyepek mindenki számára szemet gyönyörködtető és lenyűgöző, azonban fel kell tenni a kérdést, tényleg szükség van-e ennyi gyepes területre? A környezettudatos parktervezés egyik fontos eleme a gyepes felületek csökkentése. (Ez mind igaz a házikertekre és a közterületekre egyaránt.) Azok a felületek, amelyek funkcionálisan gyepek kívánának, például a sportpályák, a gyerekek játszófelületei természetesen továbbra is gyepeknek kell maradjanak. Azonban tudni kell, hogy a szép gyepek nagyon komoly környezeti terheléssel jár. Egyrészt a gyepek fokozottan vízigényes (ennek részben oka a nagyon sekélyen található gyökérzete, másrészt a nagyon sűrűn álló intenzíven növekedő levelei). A gyepek jellemzően nagyon kevés faj alkotja, és nagyon szegényes a talajélet is, tehát abszolút elmentmond a biodiverz gondolkodásnak. A nyári melege, szárazságra nagyon érzékeny, nem megfelelő öntözés mellett kiég, amely sem esztétikailag sem funkcionálisan nem megfelelő, ráadásul ilyenkor megkezdődik a gyomosodás ami végképp problémássá teszi a kevésbé öntözött és ápolt gyepeket.

A gyakorlatban egyre több helyen látszik, hogy a gyepek felületek helyén növényágyások, növénybeültetések kerülnek, elsősorban évelő növények vagy díszfüvek használatával.

Így ténylegesen csökkenthető a környezeti terhelés, sokkal fenntarthatóbbak a felületek és esztétikájában is sokkal izgalmasabb látványt nyújtanak.

A parkok és házi kertek egyaránt komoly problémája a nyári hőség. Az elmúlt években rendszeressé váltak a hőségriadós napok, s ezekben az időkben szinte lehetetlen a szabadban maradni. A fák szerencsére megoldást kínálnak erre a problémára, hiszen lombjukkal nem csupán árnyékot adnak, hanem az alattuk levő párásabb mikroklíma nagyon kellemes hőmérsékletet biztosít. Fontos és előremutató hozzáállás a fetelepítések erősítése, mind a közterületekre, mind a házikertekbe ildomos minél több fát telepíteni. A fák mikroklímát befolyásoló hatása mellett kiemelten fontos széndioxid megkötő és oxigén termelő szerepük, nagyban képesek javítani a levegő minőségét. Szerencsére díszfákból óriási választék elérhető tekintve akár a koronaformát (például oszlopos, gömb, szétterülő, kúpos), mind a méreteket (a kisebb méretű fák akár 4-5 méteres magasságnál nem nőnek tovább), mind a levélformákat, színeket.

A díszfák megjelenésükkel komoly esztétikai szerepet is betölthetnek akár egy parkban akár egy házikertben, formálják a terek hangulatát.

Egy település összképében a fákra kiemelt szerep hárul, egyaránt fontosak a közterületeken és udvarokban álló példányok. A fetelepítéseknél hangsúlyozni kell, hogy hosszútávra kell gondolkodni, hiszen nagyon sok fa még a megváltozott klíma ellenére is gond nélkül megéri akár a 60-70 éves kort. Ezért a fajok és fajták megválasztása, elhelyezése alapos megfontolás tárgyát kell képezze.

A téli időszak tökéletes lehetőséget kínál a tervezésre, gondolkodásra. A tervezésnél nem kell azonnal pontos konkrétumokra gondolni, első lépésként érdemes elmerülni a fenntartható, biodiverz, természetközeli kertek, parkok világában. A fenntarthatóság közös érdek, s ahhoz a zöldfelületek helyes kialakításán, ápolásán vezet az út.

Hegedüs András
okleveles kertészmérnök

„NEFELEJCS” NYUGDÍJAS EGYESÜLET

Sok-sok élménnyel teltek el az elmúlt hónapok. Különösen eseménydús az április volt.

Április 1-3. között kellemes napokat töltöttünk Sopronban a Lóvér Szállóban. Remek ellátásban volt részünk, sokat sétáltunk, várost néztünk, az uszodát is többen igénybe vették.

A falutakarításban is a megszokott módon aktivizáltuk magunkat.

Először vettünk részt a beledi Ezüstenyő Nyugdíjas Egyesület szervezésében a vármegye klubjai számára megrendezett Nyugdíjas Olimpián, ahol sorversenyekkel döntötték el, hogy kik a legügyesebbek. Annak ellenére, hogy először versenyeztünk, a 16 csapat között a kapott pontszámok alapján a 4. helyen végeztünk. Saru Albertné, Böröcz Károlyné, Varga Edit, Tóthné Maár Borbála, Turóczy Izabella, Víghné Kemény Teréz remekeltek, mi pedig nagyon lelkesen drukkoltunk, biztattuk őket.

A Költészet Napját Bende Ildikó színművésznővel ünnepeltük. Sokan mondtak verset, így interaktív összeállítás jött létre.

A Húsvétot követő héten négy

napot Békés vármegyében töltöttünk. Az önköltséges kiránduláshoz pénzt is, 400.000 Ft-ot nyertünk a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt NEAG – KP – 2025/1 – 000257 SZÁMÚ PÁLYÁZAT-án melyből 175.000 Ft-ot a busz viteldíjhoz, a fennmaradó összeget Sarkadon ebédre költöttük, ahol az ottani nyugdíjas egyesület tagjaival találkoztunk, és megismerhettük működésüket. Kis kulturális programokat követően jóhangulatú délutánt töltöttünk együtt.

Ezen kívül a következő programok voltak:

Költségkímélés miatt vonattal mentünk Gyomáig, ahol a megbeszéltek szerint busz várt bennünket, ami a négy nap alatt velünk volt, és így a tervezett programokat pontosan végre tudtuk hajtani. Csatári János sofőrünk mindenben a segítségünkre volt. Először Szarvason az Arborétumot, a Mini Magyarországot, majd Békésszentandrásán a Szőnyegmúzeumot, aztán a Kondorosi csárdát néztük meg. Szállásunk Békés városában volt. A Kira cigány étteremben fantasztikus ellátásban volt részünk. Másnap, mielőtt Gyulára indultunk volna a Békési Pálinka Centrumot néztük meg. Gyulán várlátogatás, Almásy kastély

megtekintése, és városnézés után a Százéves Cukrászdában finomságokat kóstoltunk. Lőkösházán a Vásárhelyi-Bréda kastély hatalmas, rendkívül érdekes gyűjteményét csodáltuk meg. Következő napon Nagyszalontán a Csonkatornyot mászhatták meg a vállalkozó szelleműek, majd az Arany János szülőházában berendezett múzeumot néztük meg. Geszten a Tisza család most felújított kastélyában jártunk. Ezután volt Sarkadon a nyugdíjas találkozó. Utolsó napon Békéscsabán Munkácsy Mihály házában, és Szabadkígyóson a Wencheim kastélyban zártuk a kirándulásunkat. Egy finom ebédet követően ismét vonatra szálltunk, és szerencsésen haza érkeztünk. Köszönet Bedők Gábornak, hogy Győrből ingyen haza szállította a fáradt csapatot. A MÁV is nagy odafigyeléssel segítette vonatkozásunkat.

Szűcs Mihálynak a programok összeállítását, megszervezését, Nagyné Nagy Mária-nak a sarkadi kapcsolatot, és a kulturális program összehozását, Saru Albertnének a szállás felügyeletét, a résztvevőkkel való törődést köszönjük. Külön köszönöm valamennyi kirándulónak, hogy önmagukra, és egymásra is figyelve gond nélkül lebonyolódott a kirándulás.

Egyéb eseményekről:

Ábrahám Csaba tanár úr Jókai csillagai címmel asztrológiával összekötött érdekes előadást tartott április utolsó hétfőjén.

Május 8-án Babóton Sakkversenyen vettünk részt: Víghné Kemény Teréz, Saru Albertné, Mogyoróssy Pantaleon mellett Kiss Attila (aki III. helyezést ért el! Gratulálunk!) képviselték klubunkat. Kiss Attila november 27-én Budapesten is részt fog venni egy sakkversenyen. Drukkolunk neki.

Május közepén ötvenen tekintettük meg Budapesten az Urániában Húvösvölgyi Ildikó és Kautczky Armand, valamint Nyertes Zsuzsa és Straub Dezső színművészek kiváló műsorát. Ezt követően, délután a Fűvészkertben tettünk egy kellemes sétát.

Szűcs Mihály tanár úr Dorfmeister István nyúli munkásságát, valamint Szabó József nyúli születésű festő- és szobrászművész életútját, és alkotói pályáját mutatta be gyönyörű képek segítségével.

Május végén tartottuk az egyesületünk Közgyűlését. Szinte maximális részvétellel hallgatták végig, és fogadták el a beszámolókat, és a terveket a következő időszakra.

Júniusban Pingiczerné Venesz Klára filmet hozott, melyet örömmel tekintettünk meg, (köszönjük Opra Vilmos segítségét!), majd a nyári szünet előtti zárásként a születés- és névnaposok köszöntéséhez csatlakozott Kiss Olivérné alpolgármester asszony a falu helyzetét érintő tájékoztatóval, valamint Zsolnay Janka községünk új művelődésszervezője is. Örülünk, hogy tiszteletüket tették

a klubban, szeretettel várjuk őket máskor is, illetve az Önkormányzatunk többi képviselőjét is.

Augusztus 27. Uránia (Zsádon Andrea és Szolnoki Tibor, valamint Poór Péter zenés műsorát követően kirándulás a Dunakanyarban. Visegrádon vezetéssel a királyi palotát néztük meg. Szentivánon a Kék golyóban vasorával zártunk.

Kunszigeten a „Nagyanyó mesél” hagyományos rendezvényen klubunkat Bujdosó Ferencné, Esztergomi Józsefné, Kóczián Jánosné és Nagyné Nagy Mária magas színvonalon képviselte.

Szeptember 13-án Kállai Gyula rendkívül ízletes pörköltet készített, tagságunk finom sütemények elkészítésével járult hozzá a Falunap sikeréhez. Köszönet érte!

Öttagú delegációnk köszöntötte a 30. évfordulóját ünneplő Lébényiek Nyugdíjas Egyesületét.

Szeptember 22-én Lecsó-partin köszöntöttük az augusztusi név-és születésnaposokat.

Szeptember 29-én Ősz köszöntő címmel verses összeállítással készültünk Horváth Ferenc nyugalmazott művelődés szervező koordinálásával. Nagyon sok tagtársunk mondott verseket.

Szeptemberben a hagyományos Nyúl-hegyi túrára került

sor. Tizenkét klub vendégeskedett nálunk. Győrieiken kívül, Soprontól Mosonmagyaróvárig, a rábaközi csoportokig örömmel érkeztek falunkba. Velünk együtt több, mint kettőszázan, négy csoportban túráztak a hegyben. Támogatóink voltak: A helyszínt a Sport SE Bakonyi Péter biztosította. COOP Szolnok kenyérrel, Balogh Tamás zsírral, Kocsi Viktor és Zsolt szódával, Hangyál Balázs, Lengyel István, Bedők Zoltán és Soósék borral támogatták meg a rendezvényt. Stefanits Heni a vendéglátásban segített. Köszönjük az asztalokat és padokat Töltéstava polgármesterének, mert a helyi készlet nem lett volna elég - a szállítást Horváth Istvánnak (Szabadság utca), és Kovács Istvánnak (Incsó utca), valamint a rakodást az önkormányzat alkalmazottjainak. Végh Józsefnek a remek zenét. Látható, hogy rengetegen csökkentett áron, vagy ingyen, bérmentve járultak hozzá a túra sikeréhez.

Polgármester úr köszöntőjét követően elindultak a csoportok. A helyi Polgárőr Egyesület tagjai biztosították a balesetmentes közlekedést. Nagyon hálásak vagyunk érte!

A hegyben Szűcs Mihály a kápolnában tartott előadást mind egyik csoportnak Nyúl történetéről. Józsa Csabáné a helyi tájházi gyűjteményt mutatta be. Klubunk tagjai a csoportok vezetésében jeleskedtek, valamint készítették a rengeteg zsiros kenyeret a visszaérkezők számára. Tagjaink által sültött

pogácsával, egy kis pálinkával indítottuk útra vendégeinket.

Visszaérkezés után a községükkel kapcsolatos feladatlapot értékelte a kérdéssor összeállítója Szűcs Mihály. Utána Kissné Horváth Emese tánctanár nő által vezetett örömtánccal járult hozzá a jó hangulathoz, melyen sokan részt vettek, majd Végh József húzta a talpalávalót.

Október elején Szerecsenyben Versmondó Találkozón Esztergomi Józsefné, Kóczián Jánosné és Nagyné Nagy Mária adott elő értékes irodalmi műveket többek között Szűcs Mihály versét a nyúli sárkányról, melyről a Sárkánylik pince is kapta a nevét.

Október 13-án Dr. Borbély Eszter bőrgyógyász szakorvos szűrővizsgálattal egybekötött előadásán vettünk részt.

Október 20-án Zátonyi Szilárd tudományról és áltudományról mondott érdekességeket.

Az ezt követő napon humoros, de fontos, felvilágosító színdarabot láttunk Győrben Nyugdíjas akták újra töltve címmel a Vármegyei Rendőrfőkapitányság szervezésében. Mulatságos szituációk segítségével mutatott be egy amatőr színtársulat. Jól szórakoztunk és okulhattunk.

Október utolsó hétfőjén Zsolnay Janka helyi művelődésszervező és tanítványai: Kemény-Kovács Blanka, valamint Bogár Lili vetélkedőt tartottak RETRÓ-KVÍZ címmel. Nagyon ügyesek voltak a négytagú csapataink. Édeséggel díjaztuk őket.

November 10-én a mesterséges intelligenciáról kaptunk információkat, valamint gyakorlati útmutatást a Gy-M-S Vármegyei Szolgáltató Központ munkatársainak Regner Mártának, Vágusz Ernának és Ivancsics Zsoltának a segítségével.

Márton napon tizenketten hangulatos délelőttöt töltöttünk együtt a Győr Egyházmegyei

Papi Otthon Márton Lakóotthon gondozottjaival. Sokat neveltünk és végig izgultuk a versenyeket. Zárásként stílusosan csodás sült libacombot ebédeltünk. Pődör Judit és munkatársai Pápai Szilvia, Takács Fruzsina, valamint az intézményvezető Kutrovits Klára, nem is beszélve az ellátottakról, milyen szeretettel várnak bennünket. Egyesületünk a farsang végén hagyományosan Fánknapon fogadjuk őket.

Novemberben Keresztretjvényfejtő verseny volt, melyet nyolcadszor tartottunk meg. Szerencsére erre a nagy érdeklődéssel kísért, hagyományos rendezvényünkre is sikerült támogatást szereznünk. A Magyar Falu Program Falusi Civil Alap keretében „Civil tevékenységek feltételeinek támogatása című FCA - KP - 1-2025/4 - 000311 számú pályázaton 630.000 Ft-ot kaptunk.

Vármegyénk huszonkét klubjából negyvenhárman lelkesen töltögették a rejtvényeket, melyet hattagú zsűri rutinosan értékelt. A zsűri elnöke: Zsámbokiné Buday Anna az „Élet az Éveknek” vármegyei elnöke volt. A pályázaton nyert pénz

lehetővé tette, hogy minőségi könyvjutalmakkal díjazhattuk a versenyzők többségét, és láthatuk vendégül a csoportokat kísérőjükkal együtt. A kísérők a várakozás alatt Salamon Jóska bácsiék helytörténeti gyűjteményét tekinthették meg. Ahhoz, hogy jól sikerült a nap köszönetünket fejezzük ki minden résztvevőnek, segítőnek, Raff Tamás polgármester úrnak és Bán Csabáné intézményvezetőnek is. Klubtagjaink aktivitását csak dicsérni lehet. A helyezettek győri, kapuvári és veszprémmarsányi nyugdíjasok lettek. Nyúli versenyzőink Fókás Istvánné és Saru Albertné is remekeltek.

A továbbiakban Ábrahám Csaba, valamint Szűcsné Dr. Orosz Mónika előadását tervezzük. November 24-én szeretnénk ünnepeltjeink mellett Salamon Jóska bácsit is köszönteni a 101. születésnapján.

December 10-én megtekintjük az Adventi műsort Budapesten az Urániában, majd ezt követően látogatást teszünk az Unicum házban.

December 17-én, Pozsonyba megyünk az Adventi vásárra,

a köpcsényi a csokoládégyári látogatást követően. Az évet 12-én karácsonyi ünnepséggel zárjuk.

Tagságunk létszáma szerencsére folyamatosan növekszik. Jelenleg 86 fővel működünk, ami a vezetőségünk számára is megnyugtató, hogy tudunk vonzó programokat biztosítani az idősebb korosztály számára.

Köszönet a helyi Önkormányzatnak, hogy az odafigyelés mellett támogatja működésünket a helyszín biztosításával, és idén 350.000 Ft-tal.

Bízunk benne, hogy a továbbiak-

ban is kapunk hozzájárulásokat településünk lakóitól, ahogy eddig is, és a helyi vállalkozásoktól is!

Támogatási szerződést követően számlát is tudunk biztosítani! Köszönet azért is hogy egyre többen utalják az adójuk 1 %-át is.

Nagyon köszönöm a kedves tagoknak, hogy lelkesen látogatják a klub programjait!

Géberné Gombás Márta
egyesületi elnök

Fotók:

Mogyoróssy Pantaleon

90 ÉVES A SZURDIK GÁTRENDSZERE

A nyúli „Szurdik” Európa egyik legnagyobb szurdokvölgye, egy 630 m hosszú, 50-60 m széles és 20-30 m falmagasságú óriási vízmosás, mely egy ÉNy-DK irányú dombhátat (Hématető) vág ketté ÉK-DNy irányban. Hatalmas méretére az ad magyarázatot, hogy a 2 km²-es vízgyűjtőjéből rövid idő alatt (25 perc) viszonylag nagy mennyiségű csapadékvíz gyűlik össze (19m³/sec) és a jelentős mértékű szintkülönbség (50 m) mi-

att nagy mozgásenergiára tesz szert, vagyis nagy a romboló hatása. Ezt a felszínpusztító tevékenységet segíti az a tényező is, hogy az átvágott előhegyet alkotó kőzetek nem tanúsítanak túl nagy ellenállást az erózióval szemben. A török kiűzése utáni betelepítések idején 25 év alatt megduplázódott Nyúl lakossága. Ekkor a gyorsan népesedő hegyi utcák az erdők rovására egyre feljebb terjeszkedtek. A talajt védő erdők hiányában

viszont az emberi munkák nyomán rohamosan elharapózó talajpusztulás, az erózió az erdőhatár alatti részeken új vízmosásokat alakított ki. Az így mind gyakoribbá váló árvizek a hegyi utcákat (Héma, Egese) rendszeresen végigpusztították, emiatt az itt élők javaslatára a Kápolna utca folytatásában átvágták az előhegyet (Hématetőt), hogy a vizeket minél rövidebb úton a Nyúlfalu felé irányítsák.

A meggondolatlan átvágás helyén pár évtized alatt hatalmas, egyre terebélyesedő és mélyülő szakadék (a Szurdik) keletkezett, az elszállított hordalékanyag (kb. 263.000 m³) pedig sok kárt okozva Kis- és Káptalannyúl házaira zúdulva vált az itt élőket sújtó természeti csapássá.

Az elharapózó vízmosás által okozott problémák megoldására a kb. 200 évig tartó folyamatnak 1935-ben vetettek véget. Április elejétől szeptember végéig elkészült 13 keresztgát, melyen 30-105 munkás dolgozott, főleg nyúliak. Zömmel (93%) államsegélyből épült. 72.500 pengőbe került, amelynek 55%-a volt az anyagdíj és 45%-a a munkadíj. (Eredetileg 113.000 pengőre tervezték a munkákat.) Az 1935-ben felépült gátrendszer az akkori Magyarország második legnagyobb vízügyi létesítménye volt.

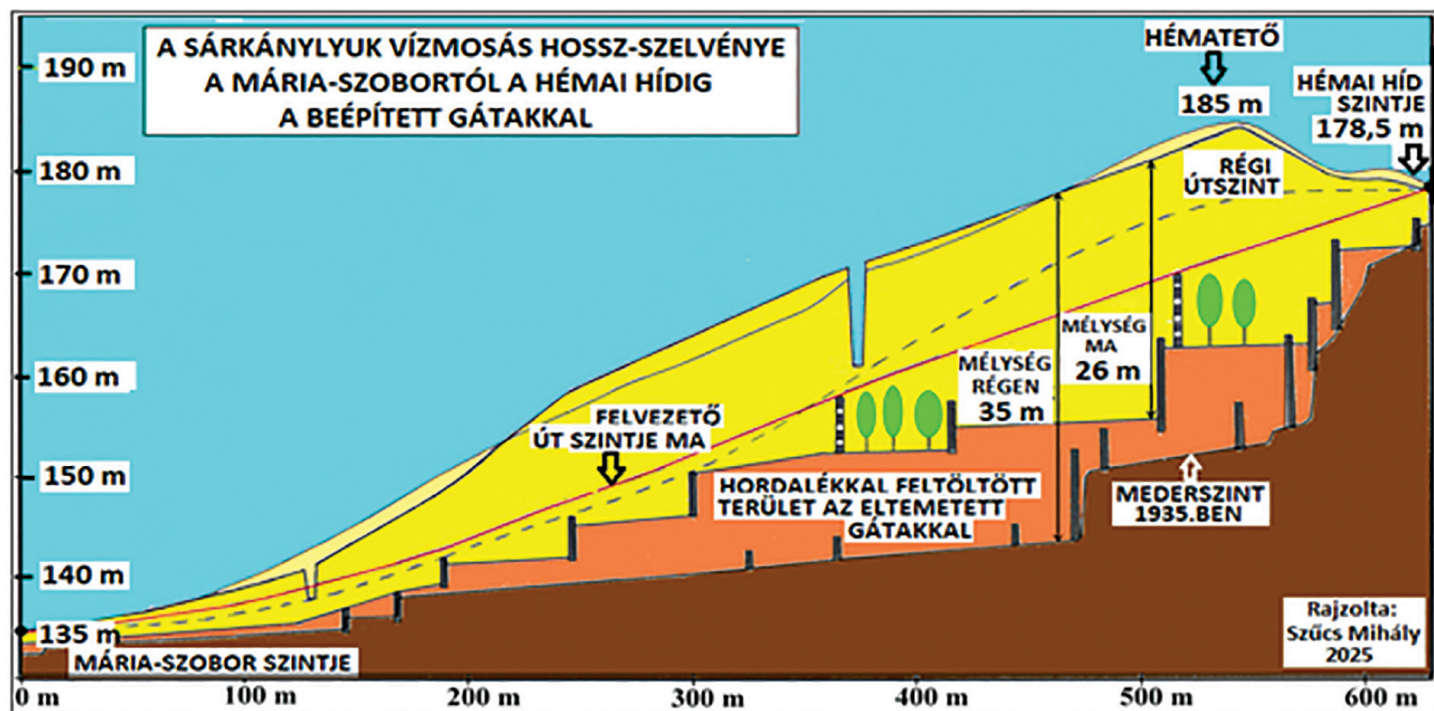
A gátrendszer és a vízmosás belsejében felvezető út az elmúlt 90 év során többszöri módosításokkal nyerte el mai formáját. A gátak mögötti rész ugyanis idővel feltöltődött. A munkálatok 1960-tól folytatódtak, amikor további 10 új gát épült, mert a korábbiak legtöbbször a hordalék betemette, kettő pedig 1959-ben átszakadt. A legnagyobb gátak hossza 20 m, magassága 9,5 m, falvastagsága pedig 1 m.

4. kép. A IX. sz. gát építése anyagszúzával.

8. kép. A IX., X., XI. sz. gátak képe a jobbpartról nézve.

A vízmosásban felvezető utat 1954-ben, majd 2011-ben biztonságosabbá tették. A gátak mögött feltöltődött területen évtizedek alatt fák és bokrok telepedtek meg. Ezek csökkentik a levonuló víz sebességét, segítik megfogni a hordalékot, elpárologtatják a pangó vizeket és életteret biztosítanak az itt megtelepedő állatvilágnak.

Geológiai és biológiai értékei miatt 1992 óta a Szurdik a Pannonhalmi Tájvédelmi Körzethez tartozó védett terület. A felvezető út menti partfalba mélyítve több száz éves pincék sorakoznak. Legismertebb a közel 100 méter hosszú, "U" alakú „Sárkánylik” pince, mely egykoron dézsma-pinceként szerepelt, vagyis ide gyűjtötték a hegyközség egyházi birtokosai a beszolgáltatott tizedet.

A nyúli Szurdik a természet és az ember birkózásának egy különleges bemutatótere. Tanulmányozása nagyon tanulságos! A meg gondolatlan emberi cselekedetek (erdőirtás, a vízválasztó gerinc felelőtlen átvágása) hatalmas pusztító természeti folyamatokat (megfékezhetetlen áradások, mindent elte-

mető iszap előntések) indíthatnak el, melyeket óriási erőfeszítések és anyagi áldozatok (sajátos technikai megoldásokat igénylő gátrendszerek építése) árán lehetett csak megállítani.

Az óriásszurdok által nyitott hatalmas felszíni „sebhely” betekintést enged letűnt földtörténeti korok eseményeibe.

Függőleges partfalában jól tanulmányozhatók az egykori Pannon-tenger üledék rétegei éppen úgy, mint a tájra a jégkorszak végén hullott porból keletkező löszlepel, mely a vízmosásban idővel megtelepedő fás-bokros növényzet révén élőhelyet kínált az itt otthonra talált rovar- és madárvilágnak.

Geológiai látnivalói, különleges élőhelyei, és sajátos pincekultúrája miatt ma már a Szurdik az itt élő nyúliak számára speciális turisztikai attrakció, védeni való komoly idegenforgalmi érték, ezért a Nyúli Települési Értéktár Bizottság javaslatát elfogadva 2014. december 12-én.

MEGYEI SZINTŰ NEMZETI ÉRTÉKKÉ NYILVÁNÍTOTTÁK

A Szurdik keletkezésének, kialakulástörténetének megismerése a jövő nemzedékek, különösen a tanulóifjúság és a mindenkori önkormányzat számára nagyon lényeges tanulságokat hordoz:

1. Fontos a természeti folyamatok pontos megismerése.
2. Mindig számolni kell a természet rendjébe való beavatkozás következményeivel.
3. A természetet nem legyőzve kell átalakítani, hanem vele együtt élve hasznosítani.
4. A kis csoportérdek előtérbe helyezése helyett keresni kell a mindenkit szolgáló közös megoldásokat.
5. Az elkövetett hibákból okulni kell, hogy meg ne ismétlőd-hessenek.
6. A múlt hátrányos eseményei a jelenben előnnyé változtathatók.
7. Nem szabad, hogy a tanulságok feledésbe merüljenek, azokat nemzedékről nemzedékre át kell adni.

Szűcs Mihály

NYÚL SE

Engedjék meg, hogy néhány sorban értékeljem a magunk mögött hagyott időszakot, a 2025-ös esztendőt.

2023 nyarán helyeztük új alapokra a labdarúgó egyesületet és nagyon sok minden történt azóta, de a legfontosabb célunk az volt, hogy idén is az előző évekhez hasonlóan minden korosztályban az ovifocitól a felnőtt férfi és női csapatig továbbra is versenyeztetni tudjuk a gyerekeket és a felnőtteket egyaránt.

Több mint 100 igazolt játékosal rendelkezünk és sok szép eredményt sikerült elérni az elmúlt évben. Első körben ismertetném a 2025-ös esztendő első félévi eredményeit ami az előző bajnoki évad végét jelenti. A teljesség igénye nélkül büszkén mondhatom, hogy az ovifoci gálákon illetve a Bozsik tornákon az elvárt egy csapat helyett sokszor kettő csapattal is részt tudtunk venni, az U13-as csapatunk nem talált legyőzőre a szezon során Horváth György vezetésével, U16-os csapatunk bajnoki aranyérmet ünneplhetett Lekics Józseffel az élen, női csapatunk bajnoki ezüst érmet szerzett Németh Miklós

irányításával, még felnőtt csapatunk a vármegyei II. osztályban bajnoki bronzérmet szerzett újonc csapatként akiket én irányíthattam.

Nagyon köszönöm minden edzőkolléga munkáját, illetve a szülőknek azt a sok áldozatot és időt, hogy az edzéseken és mérkőzéseken is ott tudnak lenni a gyerekek. Büszkék vagyunk az elért eredményekre!

A nyári rövid pihenő után gyorsan újra indult az élet a focipályán és környezetében!

Nagy örömünkre szolgál, hogy a kis műfüves pályánk teljes körű felújítás alatt esett át, erre már régóta vágytunk, vártunk, ez nagyban megkönnyíti felkészítő edzőink munkáját és a gyerekeknek is egy biztonságosabb teret biztosít.

Továbbá elkezdtük a pálya, és az öltöző épület belső, illetve külső környezetének rendbetételét is! Célunk, hogy minél komfortosabban érezzék magukat sportolóink és a környezet is megfelelően nézzen ki a sportesemények és egyéb rendezvények alkalmával.

Szeretnénk folyamatosan fejleszteni a sportpálya környékét, rengeteg tervünk van, azon dolgozunk, hogy sikerüljön megvalósítani őket.

Kiskorosztályainknál (ovifoci, U7, U9, U11, U13) nagy örömünkre szolgál, hogy jó létszámmal tudnak dolgozni edzőink és a megrendezésre kerülő Bozsik tornák alkalmával sok-sok ügyes dolgot kapnak vissza a gyerekektől!

Korosztályos edzőink 2025/2026-os esztendőben!

Ovifoci: Weisz-Tóth Noémi

U7/U9: Varga Péter

U11: Babayigit Milán

U13: Lekics József

Itt fontos megemlítenünk, hogy egész évben várjuk a focizni vágyó fiúkat és lányokat, bátran keressék az edzőket vagy az egyesületet, ha valaki csatlakozni szeretne:

nyulse2023@gmail.com

vagy akár a hivatalos

Nyúl SE Facebook oldalán is keressenek minket bizalommal.

Serdülő és ifi csapataink továbbra is a megszokott bajnoki rendszerben versenyeznek, itt kiemelném U16-os csapatunkat, akik az ősztől gyakorlatilag kettő fronton is helytállnak. Saját korosztályukban idén is meghatározó csapata a baj-

nokságnak és a srácok nagy része az U21-es ifi bajnokságban is pályára lép, ahol értékes tapasztalatokat szereznek, még ha idősebbek ellen is kell helytállniuk! Büszkéek vagyunk rájuk, Lekics József sok energiát áldoz erre a két korosztályra is!

Női csapatunk idei évben is folytatta szereplését, a múlt évhez hasonlóan a Veszprém megyei bajnokságban indult a csapat, ahol a tavalyi ezüstérem után, idén is dobogós helyezéskben reménykedhet Németh Miklós vezette csapatunk!

Felnőtt férfi csapatunk sikeres szezonja után, izgatottan várta mindenki a következő bajnokság kezdetét, bár már az előző szezon tavaszán öt játékosunk kidőlt hosszú időre, ami már előre vetítette, hogy nem nézünk könnyű időszak elé. Sajnos ez az őszi szezonuk nem is sikerült jól, ezen nincs mit szépíteni rajta.

Nagyon sok mindent nem így terveztünk az előző bajnokság sikerei után. Megvolt egy mag amit az elmúlt 2-3 évben mindig sikerült fejleszteni, építeni, kialakult egy jó mix aminek köszönhetően a sikerek sem maradtak el.

Nagyot fordult velünk a világ, panaszkodni nem szeretnék, inkább csak tényeket osztanék meg ezzel kapcsolatban. Több mint 25 éve vagyok a

fociban, de ilyen jellegű sérüléshullám, mint ami minket sújtott ebben az évben nem találkoztam még. Meglévő sérültjeinkhez még további játékosaink csatlakoztak, helyzetünk így még nehezebbé kezdett válni.

Bronzérmes csapatunkból gyakorlatilag 6-8 kezdőjátékosunkra nem számíthattunk nagyon súlyos sérülések miatt az egész ősszel, volt akit kétszer is meg kellett műteni és emiatt gyakorlatilag előről kellett kezdenünk a csapatépítést. Olyan játékosainkat kellett nélkülözni, akiket ezen az amatőr szinten nem tudunk pótolni.

Ehhez még hozzájött, hogy egyik legnagyobb értékünk, Herman Szabolcs teljesítményére a magasabb osztálybeli Csorna csapata is felfigyelt, és leigazolta a nyáron.

De ennek az állapotnak is megvannak a kihívásai, és ugyan most nem a dobogóért harcolunk, hanem azért, hogy egy stabil középcsapattá váljunk a bajnokság végére.

Bízunk benne, hogy a téli szünet alatt és a januári felkészülés kezdetére néhányan visszatérnek térni és egy eredményesebb nyúli csapatot tudhatunk tavasszal a pályán!

Mert mindig előre tekintünk és a megoldást próbáljuk keresni nem a kifogásokat.

Illetve továbbra is célunk, hogy minél több helyi kötődésű játékos alkossa a keretet és minél többen be tudjanak mutat-

kozni az utánpótlásból a felnőtt csapatban.

Itt szeretném megköszönni, az önkormányzatnak, szponzorainknak és kitartó szurkolóinknak egész éves támogatásukat és köszönjük, hogy a csapat mellett állnak a nehezebb időkben is!

Szeretném megköszönni az alábbi cégeknek a támogatást, akik jóvoltából egy új garnitúra mérkőzés szereléssel gazdagodott felnőtt csapatunk!

TRIUM BUILDING KFT.
VITAHÉRB HUNGARY KFT.
LANDRO INVEST KFT.
VARGA TETŐ KFT.

Az LBW Hungaria Kft.-nek is szeretnénk megköszönni az éves támogatását és pozitív hozzáállását egyesületünkhöz!

Lassan itt az év vége, mindenkinek szusszan egy keveset és feltöltődve vágunk neki a következő évnek és az előttünk álló kihívásoknak!

*Mindenkinek
Kellemes Ünnepeket
és Sikerekben Gazdag
Új Esztendőt Kívánunk!*

HAJRÁ NYÚL!

Sportbaráti üdvözléssel:
Szakács Ferenc
Nyúl SE elnök

FELHÍVÁS

Év végi ünnepek nem várt meglepetései...

Miért pont a karácsony?

Az elkövetők nem igazán a karácsonyt, ★
sokkal inkább **az adandó
alkalmat** választják, hiszen tudják,
ilyenkor **sokan utaznak el
több napra.**

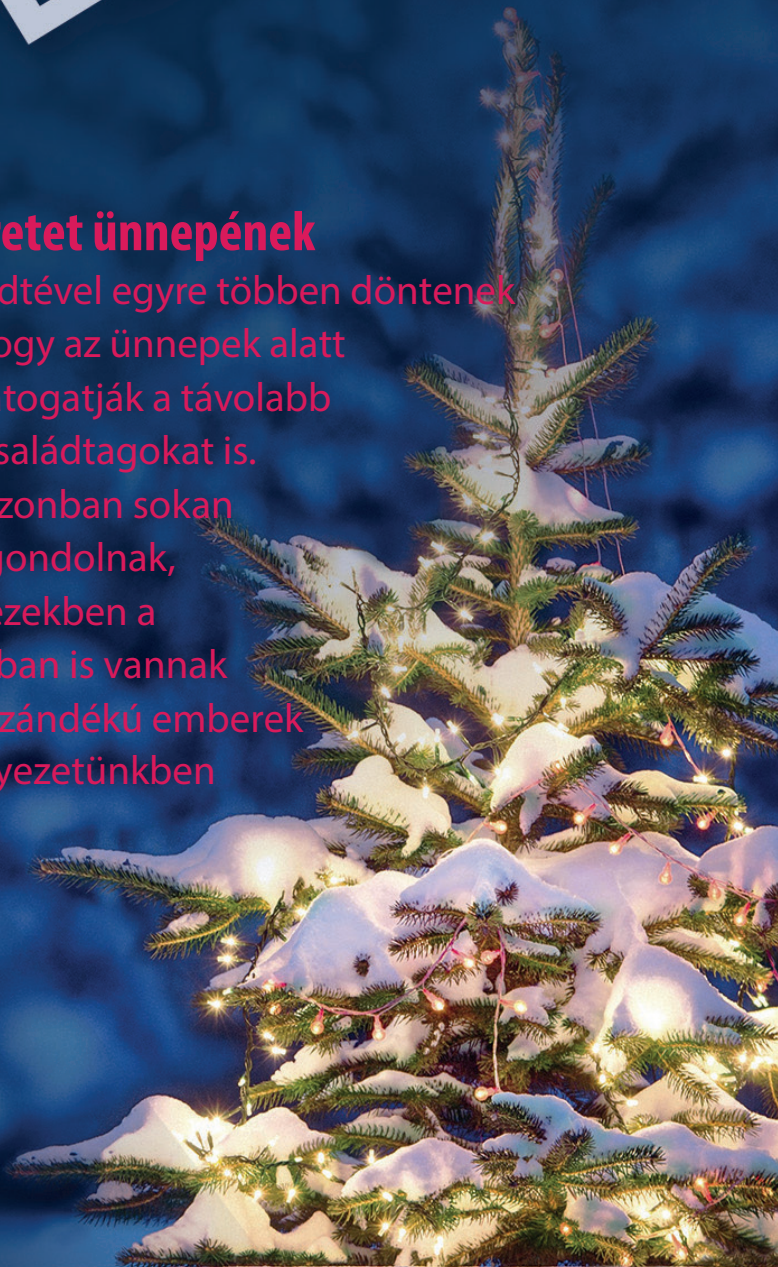
Az ünnepek alatt a **szomszédok sem** ★
úgy figyelnek egymásra,
hiszen mindenki a saját
családi és baráti
körével van
elfoglalva.

Amennyiben hazatérve **betörést észlel,** ★
lehetőség szerint **ne változtasson
semmit** a helyszínen. Azonnal
értesítse a rendőrséget a
**107 vagy a 112 ingyenes
hívószámokon!**

A szeretet ünnepének

közeledtével egyre többen döntenek
úgy, hogy az ünnepek alatt
meglátogatják a távolabb
lakó családtagokat is.

Arra azonban sokan
nem gondolnak,
hogy ezekben a
napokban is vannak
rossz szándékú emberek
a környezetünkben

Nyúli „Bűnmegelőző” Polgárőr Egyesület
Tel.: +36-30/623-7390 (Szabó Attila elnök)